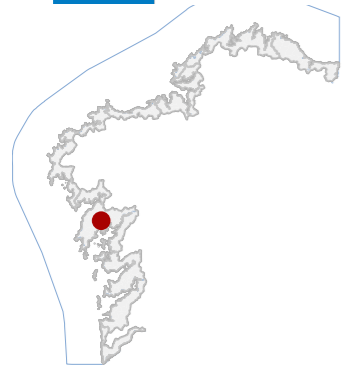

55 BOIRO

CÓDIGO CONCELLO

55 BOIRO

CÓDIGO CONCELLO

Código	NOME
55_001	FÁBRICA DE CONSERVAS
55_002	PAZO DE GOIÁNS
55_003	MUÍÑOS DE PONTE GOIÁNS
55_004	PONTE GOIÁNS
55_005	CRUCEIRO DE PONTE GOIÁNS
55_006	FONTE EN PONTE GOIÁNS
55_007	CRUCEIRO DE CARIÑO
55_008	CRUZ SOBRE A PORTA DO PAZO DE ESTEIRO
55_009	CASA EN ESTEIRO
55_011	CRUZ NA PUNTA DE CABO DE CRUZ
55_012	HÓRREO CARRERÓ EN PESQUEIRA
55_013	PETO DE ÁNIMAS DE PUNTA PIÑEIRO
55_014	FORNOS DE CHAZO
55_015	CAPELA DE CHAZO
55_016	PRAIA DE LADEIRA DO CHAZO
55_017	CASA BRASONADA
55_018	A TORTA
55_019	PAZO DE AGÜEIROS
55_020	POMBAL DO PAZO DE RIVADEMAR
55_021	HÓRREO DO PAZO DE RIVADEMAR
55_022	PAZO DE RIVADEMAR
55_023	CASTROS DE NEIXÓN
55_024	PORTO VELLO
55_025	CASTRO DO ACHADIZ
55_026	FONTE EN CARIÑO

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

INDUSTRIAL TIPO: CONSERVEIRA SUBTIPO

ELEMENTO: CONSERVEIRA

NIVEL DE PROTECCIÓN: AMBIENTAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: DEFICIENTE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: INDUSTRIAL

DETALLADO: PRODUTIVO

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

Deben valorizarse a volumetría orixinal, a estrutura de formigón, a cheminea e a relación co espazo portuario. Recoméndase intervención de conservación, consolidación, restauración parcial e valorización interpretativa.

POSTA EN VALOR

55_001
CÓDIGO INVENTARIO

FÁBRICA DE CONSERVAS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ESCARABOTE

PARROQUIA: LAMPÓN (SANTIAGO)

NÚCLEO / LUGAR: ESCARABOTE

REFERENCIA CATASTRAL: 8004201NH0280S

ZONA: DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE

COORDENADAS: X: 507974,00 Y: 4720476,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Edificación industrial de tipoloxía fabril pertencente ao sector conserveiro, construída arredor de 1960 e actualmente destinada a uso de almacén. A estrutura é portante de formigón armado con cerramentos de fábrica mixta e amplos vans acristalados en carpintería metálica, propios da arquitectura industrial moderna. O volume principal presenta planta rectangular, tres cruxías lonxitudinais e cuberta a dúas augas con estrutura metálica lixeira. O acabado exterior combina revoco e pintura en cores ocre e vermellas. Observanse patoloxías por erosión do revoco, oxidación nas estruturas metálicas e degradación puntual de carpinterías. Sitúase no bordo portuario, formando parte do conxunto conserveiro litoral.

DESCRIPCIÓN

Volume prismático de planta rectangular e dúas alturas, proporción lonxitudinal e superficie ampla. Fachadas revocadas e pintadas en ocre e vermello, carpinterías metálicas deterioradas. Mantén cheminea industrial.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría rectangular e fronte marítima directa, integrada no ámbito portuario. Delimitación por viarios asfaltados e borde litoral, con acceso rodado principal e conexión directa coa nave conserveira.

PARCELA

Entorno urbano portuario de carácter mixto, con edificacións industriais e residenciais próximas. Boa accesibilidade e presenza de elementos deturpadores menores. Integración paisaxística media na ría, con escasa arborización.

ENTORNO

O inmovible posúe valor histórico e etnográfico pola súa vinculación coa industria conserveira de mediados do século XX. Constitúe testemuño da economía litoral e da evolución tecnolóxica do sector pesqueiro na ría.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN	BEN CATALOGADO
CATEGORÍA	MONUMENTO
PLANEAMIENTO	PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL
FICHA	14
ARQUITECTÓNICO TIPO	CIVIL SUBTIPO
ELEMENTO	PAZO
NIVEL DE PROTECCIÓN	ESTRUTURAL
GRADO DE CONSERVACIÓN	ACEPTABLE
USOS ORIXINAIS	
GLOBAL	RESIDENCIAL
DETALLADO	RESIDENCIAL UNIFAMILIAR

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Recoméndase conservar a estrutura orixinal, a cantería e os elementos ornamentais. Actuacións de consolidación e restauración. Valorización da torre, escudo heráldico e relación co ámbito paisaxístico inmediato.

POSTA EN VALOR

55_002
CÓDIGO INVENTARIO

PAZO DE GOIÁNS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ESTEIRO DE BOIRO
PARROQUIA	LAMPÓN (SANTIAGO)
NÚCLEO / LUGAR	SAN MAURO
REFERENCIA CATASTRAL	15011A01400434
ZONA	SERVIDUME
COORDENADAS	X: 508195,00 Y: 4721375,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Conxunto señorial de orixe baixo-medieval, configurado nos séculos XV-XVI e reconstruído por Domingo de Andrade. Tipoloxicamente responde ao modelo de casa fortificada rural, con corpo principal en sillería granítica, torre lateral e dependencias anexas dispostas arredor dun patio interior. A cuberta é de tella curva a dúas augas sobre estrutura de madeira. Conforman o conxunto a capela, palomar e xardíns, delimitados por cercas pétreas. A fábrica presenta cantería de perpiaño con labra tradicional, vans adintelados e balcóns de forxa. O estado xeral é deficiente, con perdas de material, colonización biolóxica e fisuracións localizadas, mais conserva a integridade volumétrica e a lectura tipolóxica orixinal.

DESCRIPCIÓN

Volume compacto con torre lateral de tres alturas e corpo principal de dúas plantas. Fachadas en sillería granítica vista, carpinterías de madeira e reixas de ferro. Estrutura portante de muros de carga. Capela e palomar anexos.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular, limitada por muros de cachotería e acceso central. Presenta zonas axardinadas e arborado autóctono que acompañan o curso dun regato que verte cara á ría.

PARCELA

Entorno rural tradicional, con accesos por camiños de terra e boa integración paisaxística. Edificacións próximas de tipoloxía agraria. Valor ambiental pola presenza de arborado maduro e pola súa localización próxima á ría.

ENTORNO

Valor histórico e arquitectónico como pazo renacentista, vinculado ao linaxe Mariño. Constitúe referente identitario do territorio de Lampón polo seu testemuño social, simbólico e paisaxístico no ámbito da cultura nobiliaria.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA: ETNOLÓXICO

ETNOLÓXICO TIPO: MUIÑOS DE RÍO SUBTIPO

ELEMENTO: MUIÑO

NIVEL DE PROTECCIÓN: AMBIENTAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: AGROPECUARIO

DETALLADO: PRODUTIVO

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

Recoméndase conservar a fábrica de cachotaría, a canle e os mecanismos hidráulicos, garantindo a estanqueidade e ventilación. Actuacións posibles: mantemento, conservación e restauración puntual.

POSTA EN VALOR

55_003
CÓDIGO INVENTARIO

MUIÑOS DE PONTE GOIÁNS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ESTEIRO DE BOIRO

PARROQUIA: BOIRO (SANTA BAIA)

NÚCLEO / LUGAR: PONTE GOIÁNS

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A01409200

ZONA: DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE

X: 508775,79 Y: 4721503,16

COORDENADAS: U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Muíño hidráulico de canle, de tipoloxía etnolóxica, destinado orixinalmente á moenda de cereal mediante roda horizontal e canle de derivación. Actualmente presenta uso museístico e divulgativo. A fábrica execútase en cachotaría de granito irregular con xuntas tomadas en morteiro de cal, e elementos singulares en perpiaño labrado: xambas, lintel e soleira. A cuberta, a unha auga, resolvese con estrutura de madeira e tella curva cerámica. O volume é único, de planta rectangular e unha soa altura, parcialmente encaixado no terreo e vinculado ao curso fluvial. Cronoloxicamente adscribíse aos séculos XVIII-XIX, reformado recentemente con criterios de conservación. O estado de conservación é aceptable, con lixeiras perdas de morteiro, humidades e erosión superficial nos perpiaños.

DESCRIPCIÓN

Edificación de planta rectangular, un só volume e altura. Fachadas de cachotaría vista, carpintería de madeira e cromatismo pétreo. Estrutura de muros portantes de granito. Canle e muíño interior.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular adaptada ao terreo e á canle fluvial. Presenta camiños empedrados e mobiliario de madeira. A edificación intégrase na marxe do regato, conectada mediante ponte e delimitación vexetal natural.

PARCELA

Entorno fluvial, con accesos peonís. Presenza de edificacións contemporáneas próximas que introducen certa distorsión visual. Contexto arquitectónico de valor etnográfico e alta integración paisaxística no val do río Coroño.

ENTORNO

Valores etnolóxicos e históricos vinculados á economía tradicional do cereal, así como o valor social e identitario como testemuño da cultura agraria local e do aproveitamento hidráulico histórico da parroquia de Ponte Goiáns.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ARQUITECTÓNICO TIPO: CIVIL SUBTIPO

ELEMENTO: PONTE

NIVEL DE PROTECCIÓN: ESTRUCTURAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: INFRAESTRUTURAS COMUNICACIÓN

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Posta en valor do arco principal, aparello de sillería e fábrica orixinal. As actuacións deben priorizar conservación, consolidación e restauración puntual, con control biolóxico e mantemento preventivo.

POSTA EN VALOR

55_004
CÓDIGO INVENTARIO

PONTE GOIÁNS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ESTEIRO DE BOIRO

PARROQUIA: BOIRO (SANTA BAIA)

NÚCLEO / LUGAR: PONTE GOIÁNS

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A01409007

ZONA: DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE

COORDENADAS: X: 508741,00 Y: 4721559,00
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Ponte de fábrica pétreo de tipoloxía arquivoltada, destinada á comunicación viaria sobre curso fluvial. A función orixinal como infraestrutura de paso mantense vixente. Executada en cachotaría e sillería de granito local, presenta bóveda de canón de aparello regular e paramentos laterais reforzados con perpiaños. O intradós conserva a textura orixinal de perpiaños aparelados, mentres que o extradós integra pretils de fábrica e sobrecanchos puntuais de formigón de época recente. A configuración espacial responde a un único arco de luz media con alzado simétrico e esvaxe mínimo. Cronoloxicamente adscíbese aos séculos XVIII-XIX, con reformas posteriores. O estado de conservación é aceptable, observándose colonización biolóxica, erosión superficial do granito e humidades por capilaridade.

DESCRIPCIÓN

Volumetría lineal, cun só vano en arco de medio punto e rasante horizontal. Paramentos de granito sen revestir, cromatismo gris natural. Estrutura abovedada de cantería. Elemento singular: arco principal e perpiaños de sillería.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular adaptada á marxe fluvial, sen delimitacións físicas destacadas. Relación directa coa ponte, integrándose de forma continua no leito e nas ribeiras arboradas do río.

PARCELA

Entorno rural e fluvial de alta integración paisaxística, con boa accesibilidade e escasa presión urbana. O contexto arquitectónico é disperso e de baixo impacto visual. Predomina vexetación autóctona.

ENTORNO

Valor histórico como infraestrutura viaria tradicional e testemuño da enxeñaría civil preindustrial. Constitúe un referente identitario local vinculado á mobilidade rural e á configuración territorial do Esteiro.

VALORES

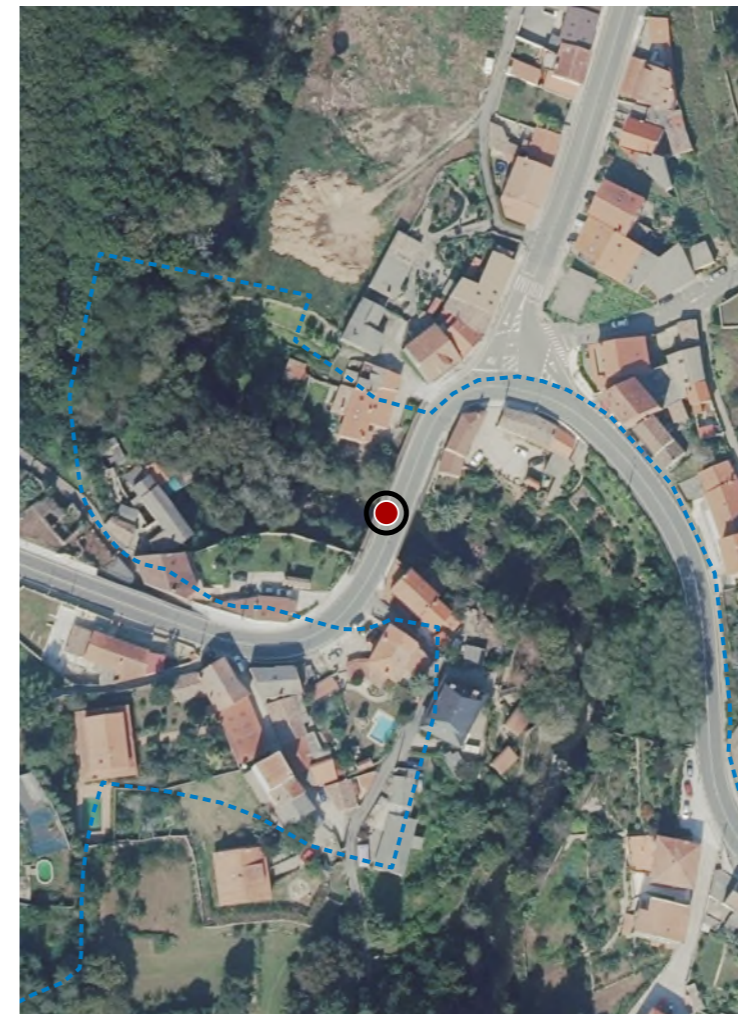
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BIC XENÉRICO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ETNOLÓXICO TIPO: CRUCEIRO SUBTIPO

ELEMENTO: CRUCEIRO

NIVEL DE PROTECCIÓN: INTEGRAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: EQ SOCIAL-CULTURAL

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Ampliación solo en planta, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Debe preservarse a integridade material do granito, o valor simbólico e a relación co camiño tradicional. Recómendanse actuacións de conservación e limpeza controlada, consolidación puntual e valorización interpretativa.

POSTA EN VALOR

55_005
CÓDIGO INVENTARIO

CRUCEIRO DE PONTE GOIÁNS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ESTEIRO DE BOIRO

PARROQUIA: BOIRO (SANTA BAIA)

NÚCLEO / LUGAR: PONTE GOIÁNS

REFERENCIA CATASTRAL: 8818707NH0281N

ZONA: SERVIDUME

X: 508744,41 Y: 4721581,73
COORDENADAS: U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Elemento relixioso de tipoloxía devocional, tradicionalmente asociado á protección do viandante e á sinalización de camiños. Érixese sobre base cuadrangular de tres chanzos e pedestal prismático de granito, do cal arrinca un fuste monolítico de sección circular que sostén un capitel moldurado e cruz latina con representación escultórica do Cristo crucificado no anverso. A execución responde á cantería tradicional, labrada en granito local mediante talla manual. Cronoloxicamente adscribítese aos séculos XVIII-XIX, integrándose na tipoloxía popular da comarca. O estado de conservación é aceptable, observándose colonización biolóxica, erosión superficial e pequenas fracturas non estruturais derivadas da meteorización.

DESCRIPCIÓN

Plataforma escalonada de granito, con pedestal prismático, fuste cilíndrico e cruz latina coroadada por imaxe escultórica. A composición é vertical e esvelta, executada en cantería tradicional e en estado de conservación aceptable.

EDIFICACIÓN

Parcela de configuración irregular adaptada á topografía próxima ao leito fluvial, con acceso peonil e conexión directa coa edificación adxacente. Delimitada por camiños e vexetación espontánea.

PARCELA

Entorno urbano mixto, cunha imaxe rural-periurbana condicionada pola infraestrutura viaria próxima. Integración visual moderada e valores ambientais derivados do arborado de ribeira e da continuidade paisaxística do esteiro.

ENTORNO

Destaca polo valor histórico-etnolóxico como expresión da relixiosidade popular e elemento identitario da cultura, configurando un fito visual de referencia territorial e testemuño da tradición canteira e simbólica da zona.

VALORES

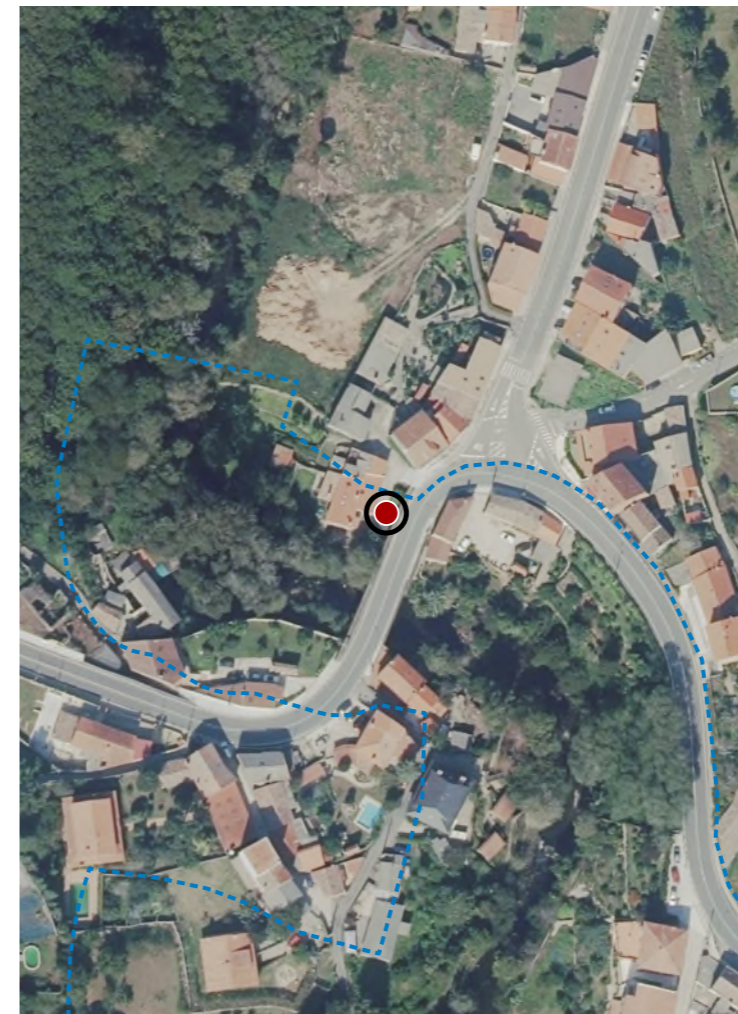
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

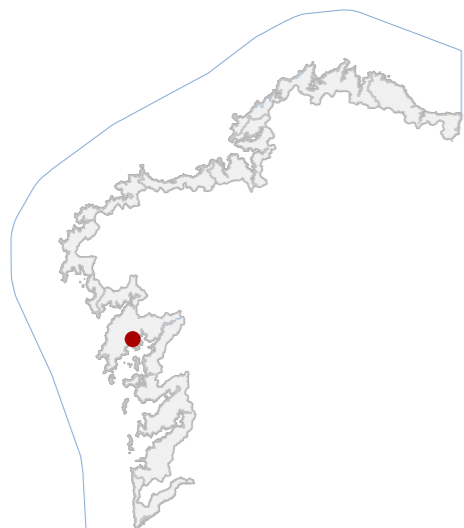
Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ETNOLÓXICO TIPO: FONTES SUBTIPO

ELEMENTO: FONTE

NIVEL DE PROTECCIÓN: AMBIENTAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: DEFICIENTE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: SERVICIOS PÚBLICOS

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

Cómpre priorizar a conservación dos paramentos pétreos e dos canos orixinais, limpando e consolidando a fábrica. Recoméndase intervención de mantemento e restauración compatible.

POSTA EN VALOR

55_006
CÓDIGO INVENTARIO

FONTE EN PONTE GOIÁNS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ESTEIRO DE BOIRO

PARROQUIA: BOIRO (SANTA BAIA)

NÚCLEO / LUGAR: PONTE GOIÁNS

REFERENCIA CATASTRAL: 8918506NH0281N

ZONA: SERVIDUME

X: 508788,39 Y: 4721608,24
COORDENADAS U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Trátase dunha fonte pública de uso orixinal e actual para o subministro de auga potable. Componse dun fronte de fábrica pétreo de granito, de aparello regular, con dous canos metálicos simétricos e pía inferior de desaugue superficial. Incorpora banco lateral e plataforma de lousado de formigón con bordos de granito. A execución responde a técnicas tradicionais de cantería local, propias de mediados do século XX. O elemento insírese nunha contorna urbana consolidada, en intersección viaria. Presenta bo nivel de estabilidade estrutural, con patoloxías leves de erosión superficial, eflorescencias salinas e manchas de colonización biolóxica nos paramentos e xuntas. O seu estado de conservación é deficiente pero funcional.

DESCRIPCIÓN

Volumetría baixa, de desenvolvemento lineal e un só corpo visto. Fachada de granito visto, cromatismo gris natural. Estrutura de fábrica pétreo. Elementos singulares: canos metálicos, pía de desaugue e banco lateral.

EDIFICACIÓN

Parcela de reducida superficie e xeometría irregular, situada na marxe dunha vía local. Uso dotacional vinculado ao servizo público de abastecemento. Limitase por beirarrúa e muro posterior de contención.

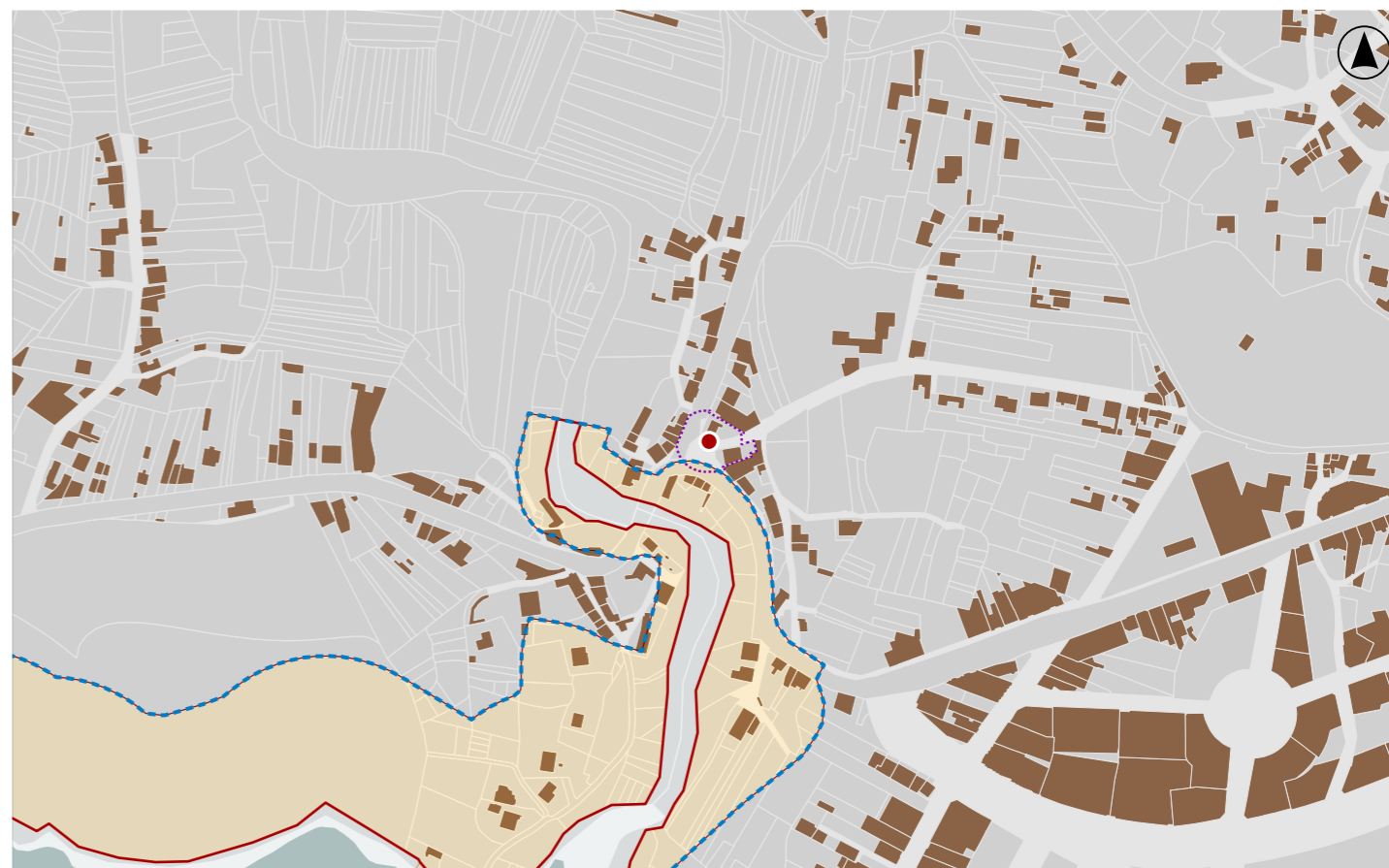
PARCELA

Entorno urbano de trama miúda e uso residencial. Presenza de mobiliario e sinalización que deturpan parcialmente a lectura patrimonial. Contexto arquitectónico e paisaxístico de valor ambiental medio e boa integración.

ENTORNO

Valor histórico e etnolóxico como testemuña da cultura da auga e do abastecemento comunitario rural. Representa un elemento identitario ligado á memoria colectiva local e á configuración do espazo público tradicional.

VALORES

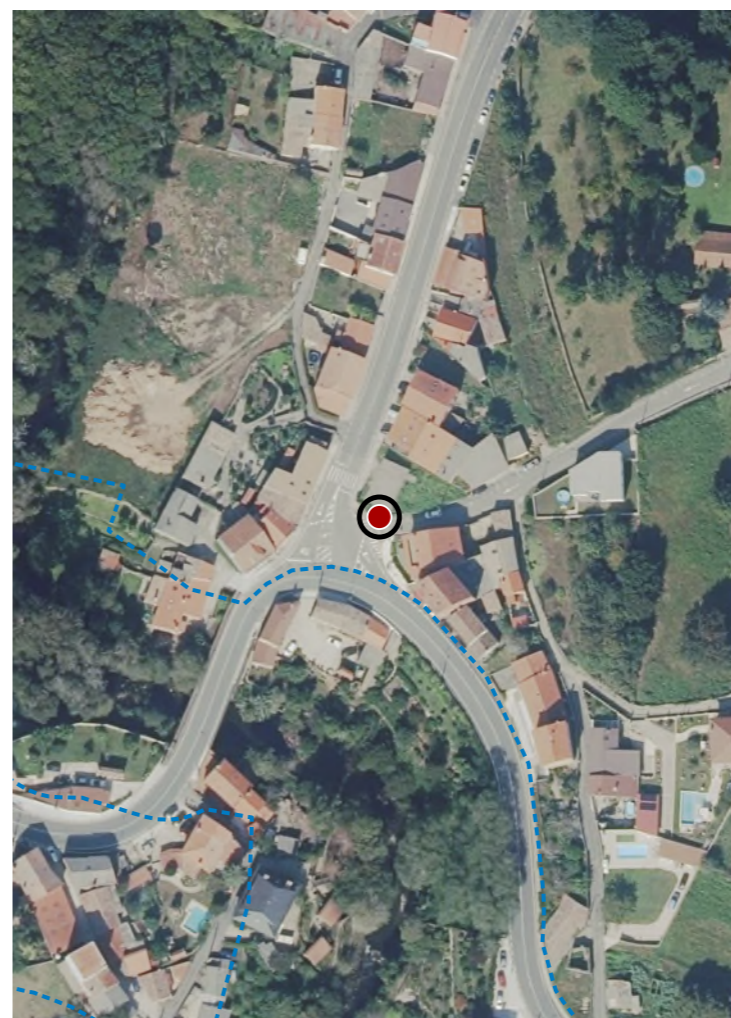
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

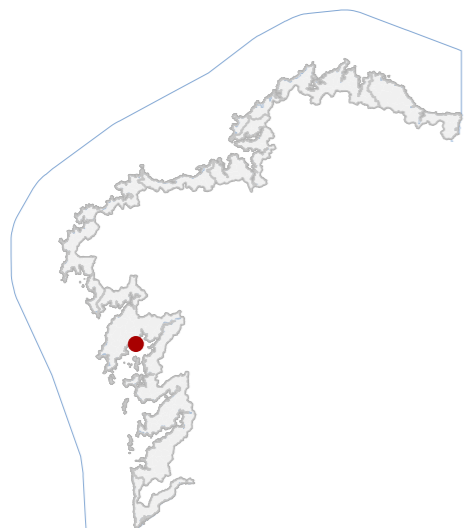
Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BIC XENÉRICO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

FICHA:

ETNOLÓXICO TIPO: CRUCEIRO SUBTIPO

ELEMENTO: CRUCEIRO

NIVEL DE PROTECCIÓN: INTEGRAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: EQ SOCIAL-CULTURAL

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Ampliación solo en planta, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Debe poñerse en valor a súa integridade formal, a talla orixinal en granito e a capeliña figurativa. Recomendase conservación preventiva, limpeza controlada biolóxica e posta en valor mediante sinalización interpretativa.

POSTA EN VALOR

55_007
CÓDIGO INVENTARIO

CRUCEIRO DE CARIÑO
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE BOIRO

PARROQUIA: CASTRO (SANTA MARÍA)

NÚCLEO / LUGAR: CARIÑO

REFERENCIA CATASTRAL: 0294533NH1109N

ZONA: SERVIDUME

X: 510226,00 Y: 4719379,00

COORDENADAS: U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Cruceiro de capela, tipoloxía tradicional galega con función orixinal devocional e hoxe de carácter patrimonial e simbólico. Érixese sobre unha base cuadrangular escalonada, cun fuste monolítico de sección circular que presenta inscricións parcialmente erosionadas. A capeliña superior acolle dúas imaxes femininas pétreas protexidas por forxa, coroada por unha cruz co Cristo crucificado. Realizado en granito local, labrado mediante técnicas manuais de talla e burilado fino, mostra restauracións puntuais recentes. Cronoloxicamente adscribible aos séculos XVIII-XIX, integrándose no contexto relixioso popular rural. O estado de conservación é bo, con leves procesos de erosión superficial, colonización biolóxica e perda parcial de definición volumétrica nas zonas máis expostas.

DESCRIPCIÓN

Elemento monolítico de pequena volumetría, dunha soa peza vertical composta por base, fuste, capeliña e cruz. Estrutura pétreo de granito sen revestimentos, cromatismo gris natural. Presenta bo estado e talla artesanal.

EDIFICACIÓN

Parcela de configuración irregular e topografía lixeiramente descendente. Integrada nun espazo aberto de transición entre vía pública e área agrícola, sen peche perimetral definido e con acceso directo desde a calzada principal.

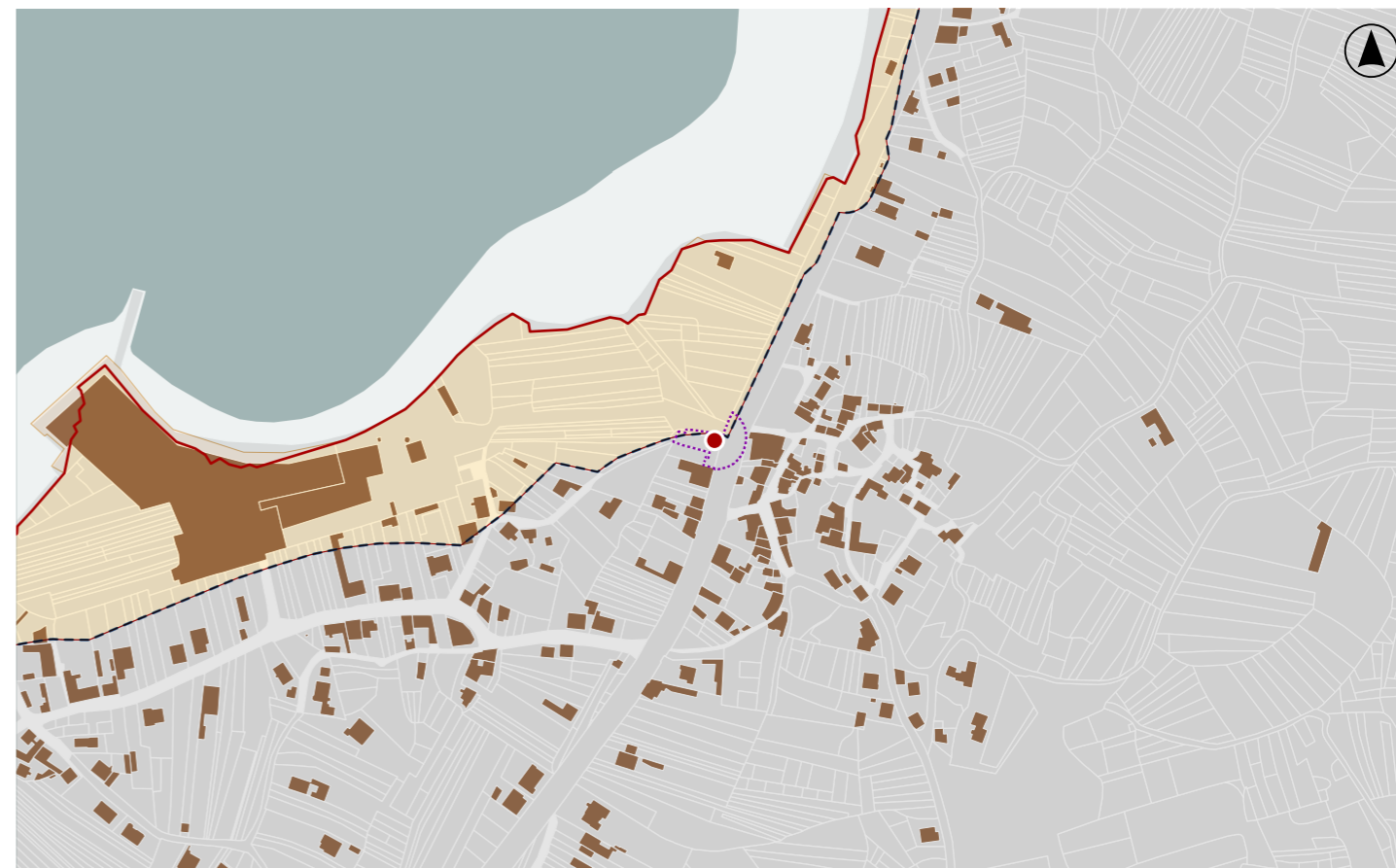
PARCELA

Entorno rural semiurbano con ampla visibilidade cara á ría. Boa accesibilidade e integración paisaxística, con arborado disperso e vexetación autóctona. Destaca a harmonía visual coas preexistencias patrimoniais.

ENTORNO

Testemuña da relixiosidade popular e da iconografía cristiá rural. Valor histórico, etnográfico e simbólico como fito identitario do territorio e exemplo representativo do patrimonio inmaterial vinculado ás rutas devocionais.

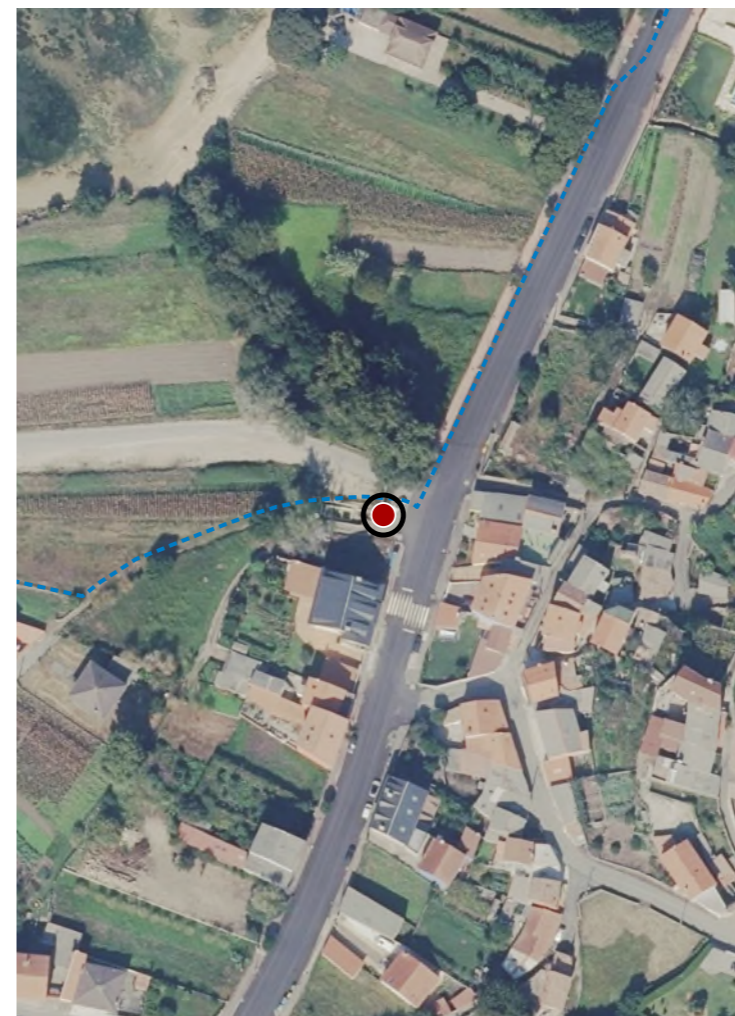
VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN	BIC XENÉRICO
CATEGORÍA	MONUMENTO
PLANEAMIENTO	PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL
FICHA	20
ETNOLÓXICO TIPO	CRUCEIRO SUBTIPO
ELEMENTO	CRUCEIRO
NIVEL DE PROTECCIÓN	INTEGRAL
GRADO DE CONSERVACIÓN	ACEPTABLE
USOS ORIXINAIS	DOTACIONAL
GLOBAL	EQ SOCIAL-CULTURAL
DETALLADO	

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

Debe priorizarse a conservación da portada pétreo e do cruceiro, incluíndo limpeza controlada, eliminación de colonización biolóxica e mantemento da fábrica. Recómananse actuacións de conservación e restauración.

POSTA EN VALOR

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ENSEADA DE BOIRO
PARROQUIA	CASTRO (SANTA MARÍA)
NÚCLEO / LUGAR	ESTEIRO
REFERENCIA CATASTRAL	9792201NH0199S
ZONA	SERVIDUME
COORDENADAS	X: 509603,46 Y: 4719052,66 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Cruceiro pétreo disposto sobre a portada de acceso á finca do Pazo de Esteiro, con función simbólica, devocional e de sinalización do ingreso ao conxunto. Execútase en granito labrado, integrado estruturalmente no muro de cerramento de cachotaría e perpiaño. Componse de pedestal inserido no remate do portalón, fuste curto e cruz superior esculpida, flanqueada por pináculos pétreos ornamentais. A súa configuración responde á tipoloxía de cruceiros asociados a pazos e casas fidalgas de época moderna, previsiblemente entre os séculos XVIII e XIX. O conxunto intégrase nun peche histórico vinculado á edificación principal. Obsérvase erosión superficial da pedra, colonización biolóxica e perda puntual de definición na labra, sen afección estrutural apreciable.

DESCRIPCIÓN

Edificación tradicional de planta rectangular e dúas alturas, executada en fábrica portante de cachotaría granítica. Fachadas de pedra vista con ocos de dimensión reducida e carpinterías sinxelas. Destaca a portada con cruceiro.

EDIFICACIÓN

Parcela irregular da finca vinculada ao pazo, delimitada por muros de cachotaría de pedra. Uso residencial e agrícola tradicional. A edificación principal sitúase próxima ao viario, acceso mediante portalón coroado polo cruceiro.

PARCELA

Entorno rural tradicional, configurado por edificacións históricas de pedra e pequenas vías locais. O conxunto presenta coherencia tipolóxica e integración paisaxística no ámbito costeiro da ría.

ENTORNO

Representativo da arquitectura vinculada a pazos rurais, cun valor simbólico e identitario no acceso á finca. A súa presenza reforza a lectura patrimonial do conxunto e testemuña prácticas devocionais e culturais tradicionais.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023 Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN	BEN CATALOGADO
CATEGORÍA	MONUMENTO
PLANEAMIENTO	PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL
FICHA	20
ARQUITECTÓNICO TIPO	CIVIL SUBTIPO
ELEMENTO	CASA
NIVEL DE PROTECCIÓN	AMBIENTAL
GRADO DE CONSERVACIÓN	ACEPTABLE
USOS ORIXINAIS	RESIDENCIAL
DETALLADO	RESIDENCIAL UNIFAMILIAR

ACTUACIÓN

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

Priorízase a conservación da sillería orixinal, da cuberta tradicional e da portada con cruceiro. Recomendase actuación de consolidación e mantemento, con respecto á autenticidade material e formal do conxunto.

POSTA EN VALOR

55_009
CÓDIGO INVENTARIO

CASA EN ESTEIRO
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ENSEADA DE BOIRO
PARROQUIA	CASTRO (SANTA MARÍA)
NÚCLEO / LUGAR	ESTEIRO
REFERENCIA CATASTRAL	9792201NH0199S
ZONA	SERVIDUME
COORDENADAS	X: 509600,00 Y: 4719023,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Edificación tradicional galega de tipoloxía residencial unifamiliar, orixinalmente destinada a vivenda. Configúrase en volume prismático de dúas plantas, resolto en muros portantes de cachotaría e sillería de granito con ripiado de cal e cuberta a dúas augas con tella curva cerámica. As fachadas presentan ocos de proporción vertical con carpintarías de madeira e xuntas encintadas. O conxunto complétase cun muro perimetral pétreo e portada monumental coroada por cruceiro con pináculos. A composición responde á arquitectura popular de finais do século XIX ou comezos do XX, integrada nun ámbito rural consolidado. O estado de conservación é aceptable, con erosión superficial, perda de xuntas e pequenas fisuras derivadas da humidade e do paso do tempo.

DESCRIPCIÓN

Volume compacto de dúas plantas sobre base rectangular, muros de sillería granítica e ocos regulares. Fachadas sen revestir, carpintarías brancas, estrutura de muros portantes e forxados de madeira. Cruceiro sobre portada.

EDIFICACIÓN

Parcela irregular, delimitada por muro de cachotaría granítica e acceso mediante portada axial. Xardín perimetral de especies ornamentais e hortensias. Relación directa coa vivenda principal e co viario rural adxacente.

PARCELA

Entorno rural consolidado de trazado orgánico e edificacións tradicionais en pedra. Boa integración volumétrica e cromática. Accesibilidade rodada limitada. Valor ambiental elevado, arborado autóctono e harmonía paisaxística.

ENTORNO

Valor etnográfico, representatividade da arquitectura doméstica tradicional. O cruceiro e a portada configuran un conxunto de alto interese simbólico e identitario, testemuño da organización social e territorial histórica.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN	BEN CATALOGADO
CATEGORÍA	MONUMENTO
PLANEAMIENTO	PLAN BÁSICO AUTONÓMICO
FICHA	
ETNOLÓXICO TIPO	CRUCEIRO SUBTIPO
ELEMENTO	CRUCEIRO
NIVEL DE PROTECCIÓN	ESTRUTURAL
GRADO DE CONSERVACIÓN	ACEPTABLE
USOS ORIXINAIS	
GLOBAL	DOTACIONAL
DETALLADO	EQ SOCIAL-CULTURAL

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Debe preservarse a integridade material do cruceiro, incluíndo pedestal, fuste e cruz pétreo. Recoméndanse mantemento, conservación e limpeza controlada da colonización biolóxica.

POSTA EN VALOR

55_011
CÓDIGO INVENTARIO

CRUZ NA PUNTA DE CABO DE CRUZ
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ENSEADA DE BOIRO
PARROQUIA	CASTRO (SANTA MARÍA)
NÚCLEO / LUGAR	CABO DE CRUZ
REFERENCIA CATASTRAL	15011A00709200
ZONA	DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE
COORDENADAS	X: 509259,00 Y: 4717594,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Cruceiro costeiro de carácter devocional situado na punta de Cabo de Cruz, asociado á tradición mariñeira local e á sinalización simbólica do litoral. O elemento está executado en pedra granítica labrada mediante cantería tradicional, con fuste monolítico, pedestal prismático e cruz superior. Implántase sobre afloramento rochoso litoral, configurando unha peza vertical illada de pequena escala integrada no bordo costeiro. A súa cronoloxía probable sitúase entre finais do século XVIII e o século XIX, período de difusión destas estruturas relixiosas no ámbito rural. Presenta estado de conservación aceptable, con pátina superficial, colonización biolóxica por líques e leve erosión do material pétreo derivada da exposición ao ambiente mariño. Mantén lectura formal e funcional.

DESCRIPCIÓN

Elemento exento de pequena escala composto por pedestal pétreo, fuste monolítico e cruz superior. Estrutura maciza de granito. Peza exposta ao ambiente mariño, conservación aceptable..

EDIFICACIÓN

Parcela litoral irregular asociada a afloramento rochoso costeiro. Espazo destinado á implantación do cruceiro e tránsito peonil. Delimitación natural polo propio substrato pétreo e contacto directo co bordo mariño visible.

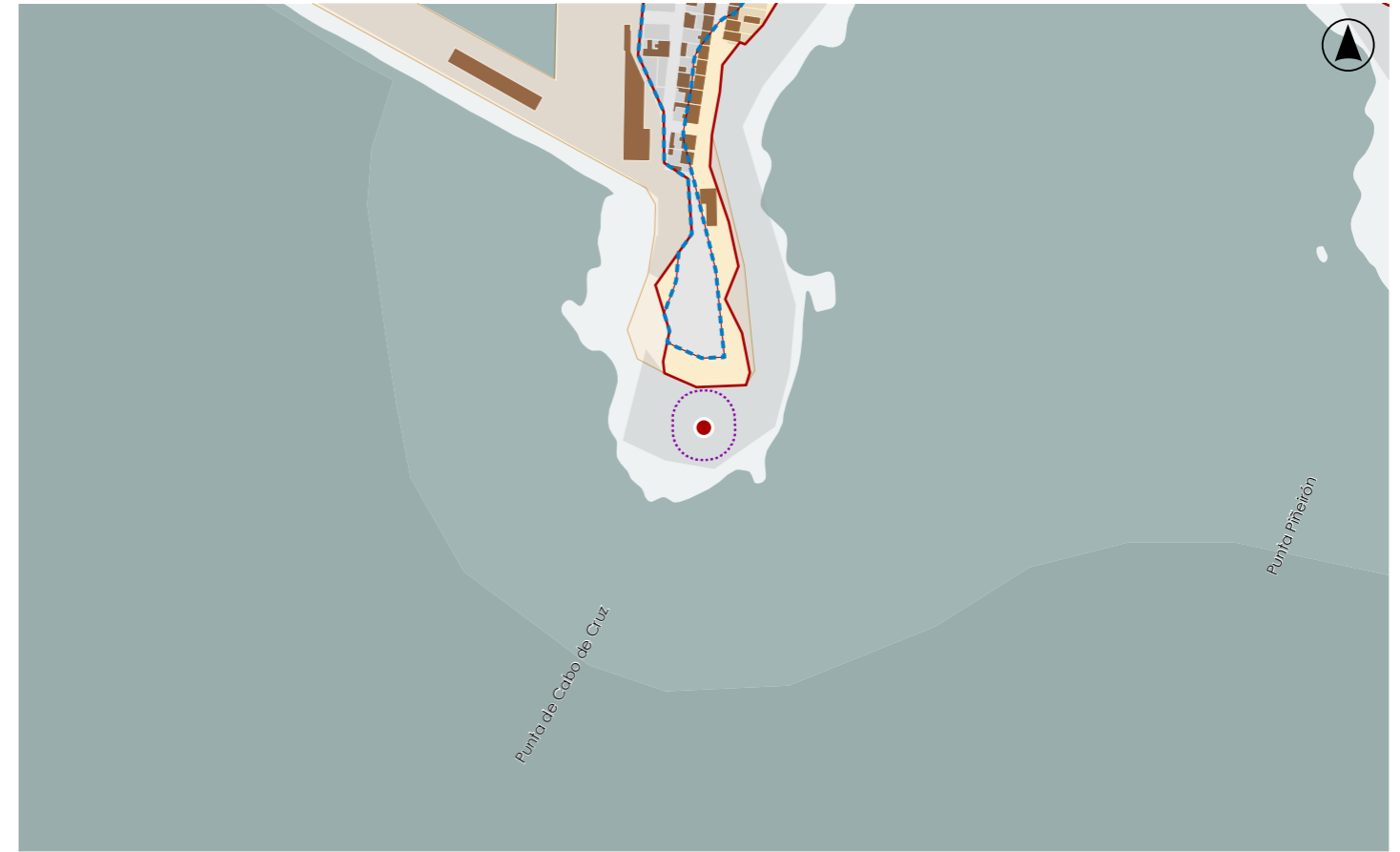
PARCELA

Contorno costeiro aberto con dominio paisaxístico marítimo e afloramentos graníticos. Acceso peonil informal. Paisaxe con integración visual elevada e sen elementos urbanos deturpadores próximos litoral.

ENTORNO

Representativo da relixiosidade popular ligada á cultura mariñeira de Cabo de Cruz. Constitúe fito simbólico no bordo litoral e testemuño das prácticas devocionais asociadas á protección das actividades pesqueiras locais

VALORES

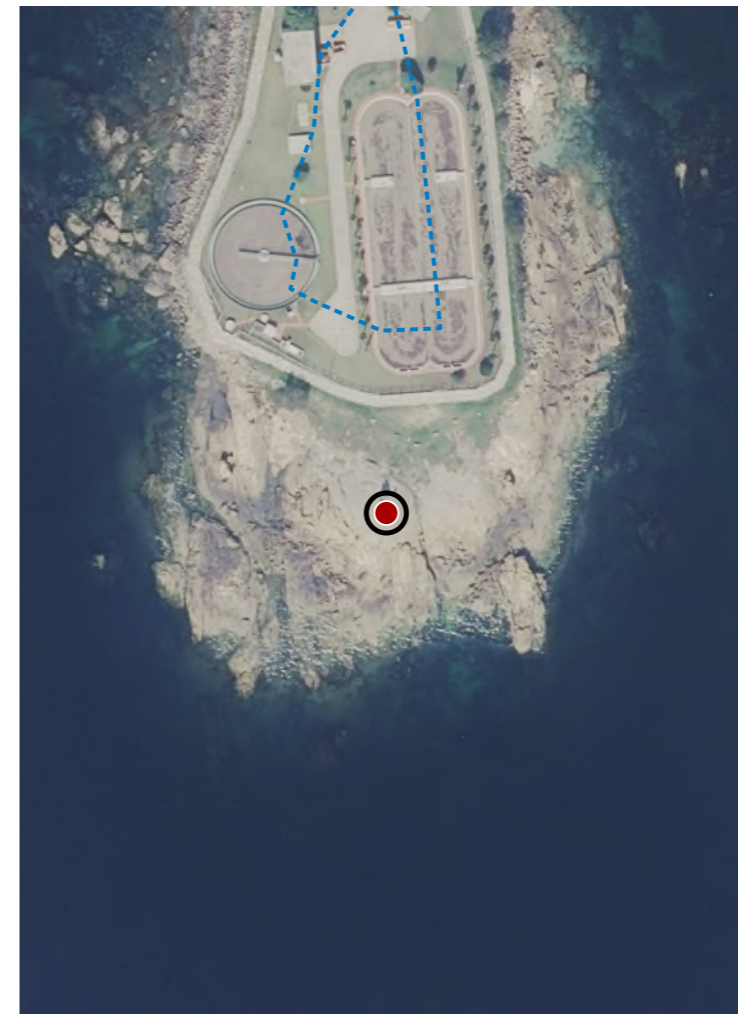
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

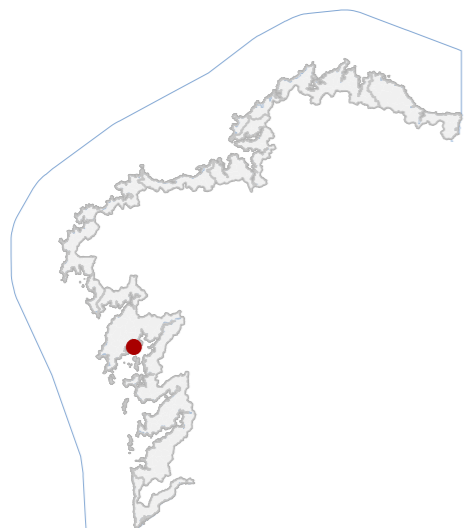
Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ETNOLÓXICO TIPO: HÓRREO SUBTIPO

ELEMENTO: HÓRREO

NIVEL DE PROTECCIÓN: INTEGRAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: AGROPECUARIO

DETALLADO: ALMACENAXE

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Ampliación solo en planta, Reconstrucción excepcional

AUTORIZABLES

Deberán preservarse estrutura pétreo, tornarratos, cuberta orixinal e ventilacións. Conservación, limpeza biolóxica e reposición puntual de tella, priorizando actuacións de mantemento e valorización interpretativa.

POSTA EN VALOR

55_012
CÓDIGO INVENTARIO

HÓRREO CARRERÓ EN PESQUEIRA
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ENSEADA DE BOIRO
PARROQUIA	CASTRO (SANTA MARÍA)
NÚCLEO / LUGAR	CABO DE CRUZ
REFERENCIA CATASTRAL	9583106NH0198S
ZONA	SERVIDUME
COORDENADAS	X: 509322,00 Y: 4718022,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Hórreo tradicional de tipoloxía alongada, destinado orixinalmente á conservación e secado do gran, actualmente sen uso agropecuario efectivo. Executado en cachotaría e perpiaño de granito, presenta muros ventilados con laxes perforadas, soportes de pés e tornarratos pétreos, e cuberta a dúas augas con tella curva cerámica. A estrutura componse de nave rectangular elevada sobre oito pés, pechada por testas de pedra con remates en cruz. Datable entre os séculos XVIII e XIX, insírese na tradición construtiva da Ría. O estado de conservación é aceptable, observándose colonización biolóxica, erosión superficial e perda puntual de material nas xuntas e cuberta, sen alteracións estruturais aparentes.

DESCRIPCIÓN

Volume alongado de planta rectangular e proporcións esveltas. Fachadas de cachotaría granítica ventilada, cromatismo gris natural. Estrutura pétreo adintelada. Cuberta a dúas augas de tella curva, con remates en cruces.

EDIFICACIÓN

Parcela de configuración irregular e peche perimetral mediante muro encalado e espazo libre pavimentado. O hórreo intégrase xunto á medianeira, vinculado funcionalmente á vivenda e accesible desde o viario.

PARCELA

Entorno urbano de baixa densidade, con edificacións unifamiliares e vías asfaltadas. Impacto visual moderado. A contorna arquitectónica mostra homoxeneidade tipolóxica e integración paisaxística na enseada.

ENTORNO

Destaca polo seu valor etnolóxico e testemuñal da economía agraria tradicional mariñeira, pola súa autenticidade material en granito local e pola integración na paisaxe cultural, representativa das Rías Baixas.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

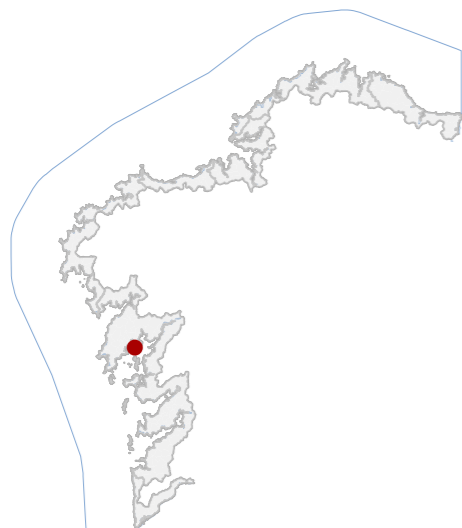
ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN **BEN CATALOGADO**

CATEGORÍA **MONUMENTO**

PLANEAMIENTO **PLAN BÁSICO AUTONÓMICO**

FICHA

ETNOLÓXICO **PETOS DE ÁNIMAS**
TIPO **SUBTIPO**

ELEMENTO **PETO DE ÁNIMAS**

NIVEL DE PROTECCIÓN **INTEGRAL**

GRADO DE CONSERVACIÓN **ACEPTABLE**

USOS ORIXINAIS

GLOBAL **DOTACIONAL**

DETALLADO **EQ SOCIAL-CULTURAL**

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Ampliación solo en planta, Reconstrucción excepcional

AUTORIZABLES

Debe poñerse en valor a factura pétreo orixinal, o nicho con imaxinería, a cruz superior e a súa integración paisaxística. Recoméndanse actuacións de mantemento, limpeza biolóxica controlada e consolidación puntual.

POSTA EN VALOR
55_013

CÓDIGO INVENTARIO

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA **A CORUÑA**

COMARCA COSTEIRA **RÍAS BAIXAS**

CONCELLO **BOIRO**

SECTOR COSTEIRO **RÍA DE AROUSA**

UNIDADE DE PAISAXE **ENSEADA DE BOIRO**

PARROQUIA **CASTRO (SANTA MARÍA)**

NÚCLEO / LUGAR **BANDA Ó RÍO**

REFERENCIA CATASTRAL **15011A00709200**

ZONA **DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE**

COORDENADAS **X: 509755,33 Y: 4717743,88**
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Peto de ánimas de tipoloxía relixiosa popular, destinado orixinalmente ao culto devocional e á recollida de esmolas polos fieis. Executado en granito local mediante labra manual, presenta estrutura monolítica composta por basamento prismático, fuste cuadrangular e corpo superior cun nicho avolutado, protexido por arco de medio punto e rematado con cruz de Cristo crucificado. O interior conserva pequena imaxe pétreo e ofrendas florais. A técnica de execución combina talla directa e ensamblaxe por gravidade. Datable entre os séculos XVIII e XIX, mantén función simbólica e conmemorativa. O estado de conservación é aceptable, con presenza de colonización biolóxica, erosión superficial, disgregación puntual e depósitos de po e líquenes, sen riscos estruturais aparentes.

DESCRIPCIÓN

Elemento exento, monolítico, de planta cadrada e proporcións verticais. Fuste e cornixa en granito gris. Estrutura pétreo portante e cuberta pétreo en arco abovedado. Elemento singular: cruz escultórica superior.

EDIFICACIÓN

Parcela irregular, de topografía lixeiramente inclinada e configuración aberta cara ao mar. Integrada en espazo costeiro natural, delimitada por rochas graníticas e vexetación espontánea, sen conexión edificatoria directa.

PARCELA

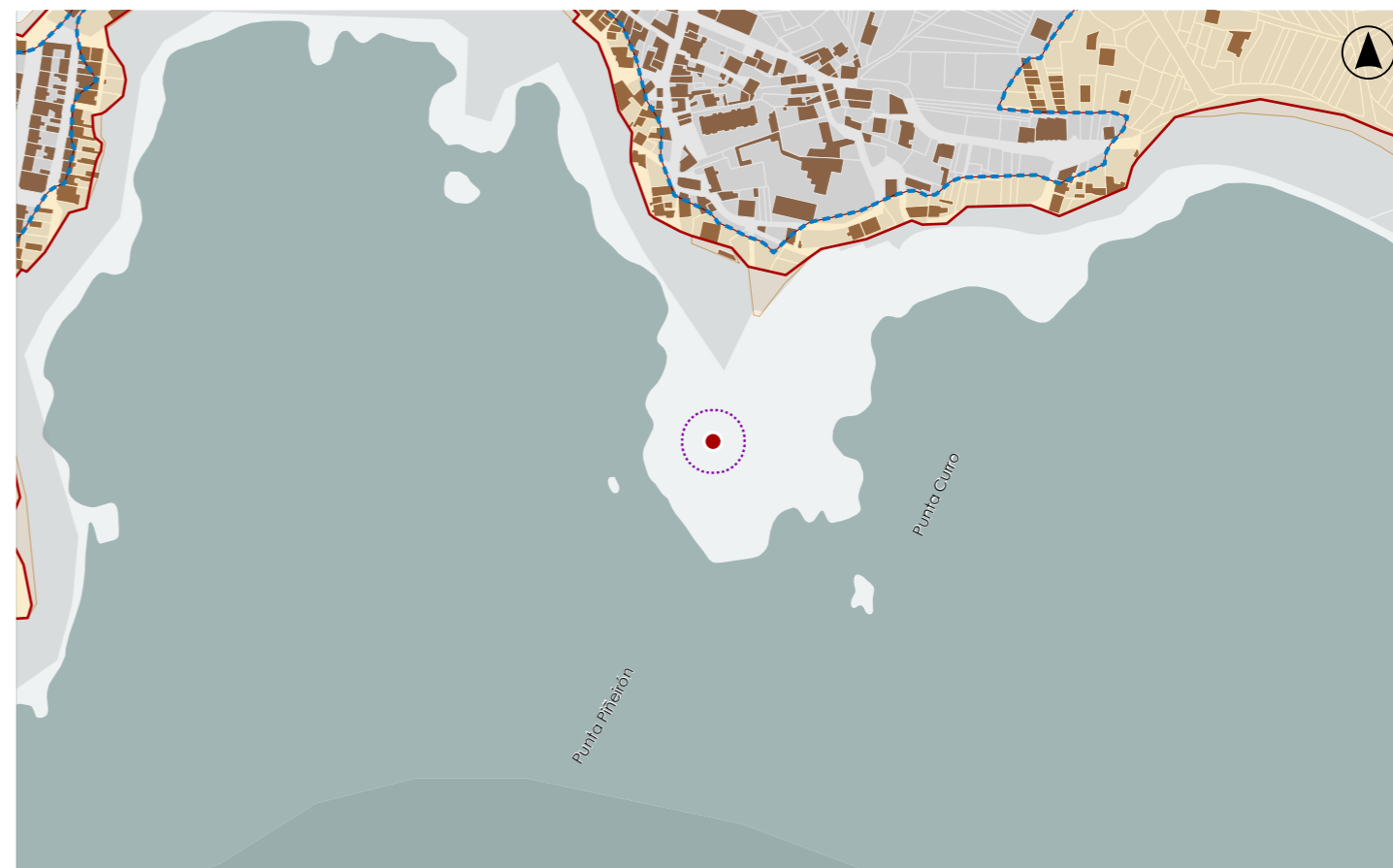
Entorno urbano-periférico de núcleo mariñeiro tradicional, con edificacións de baixa altura e cromatismo variado. Integración paisaxística notable fronte á ría, con accesibilidade peonil. Valor ambiental alto.

ENTORNO

Representa a relixiosidade popular e a memoria comunitaria vinculada ao mar. Constitúe testemuño da arte popular en pedra e da tradición votiva costeira, con alto valor etnolóxico, histórico e identitario no contexto da Ría.

VALORES
PETO DE ÁNIMAS DE PUNTA PIÑEIRO

DENOMINACIÓN

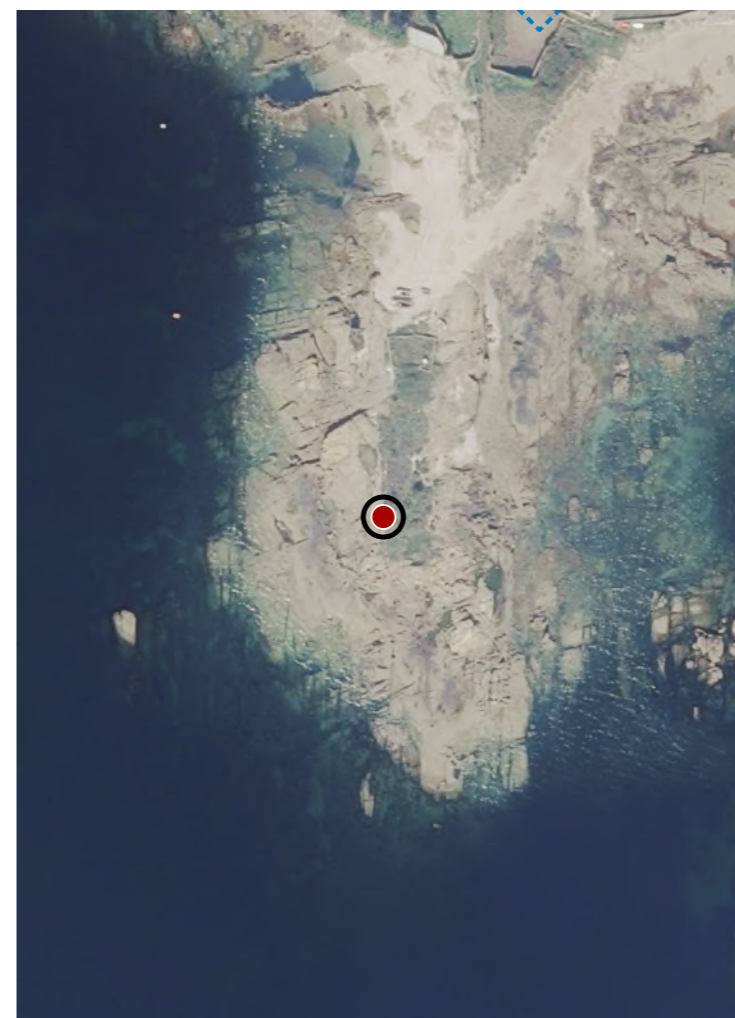

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

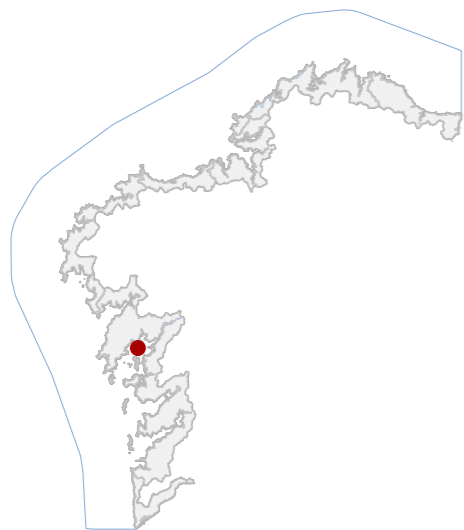
Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

FICHA: 58

INDUSTRIAL TIPO: ABASTECIMENTO SUBTIPO

ELEMENTO: FORNO

NIVEL DE PROTECCIÓN: AMBIENTAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: INDUSTRIAL

DETALLADO: PRODUTIVO

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

POSTA EN VALOR

55_014
CÓDIGO INVENTARIO

FORNOS DE CHAZO
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE BOIRO

PARROQUIA: ABANQUEIRO (SAN CRISTOVO)

NÚCLEO / LUGAR: CHAZO, O

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A00600837

ZONA: SERVIDUME

COORDENADAS: X: 511155,50 Y: 4717548,64
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Elemento de tipoloxía industrial tradicional, correspondente a un forno de cocción de tella, datable entre os séculos XIX-XX, hoxe sen uso funcional e integrado nun predio residencial. Executado en fábrica de cachotería de granito con morteiro de cal e cuberta a dúas augas con tella curva sobre estrutura de madeira. O corpo principal é cilíndrico, parcialmente semisoterrado, con cámara de cocción inferior e cheminea superior revestida. Presenta acceso abovedado de pedra e muros de contención laterais. O conxunto, restaurado no ano 2003, conserva volumetría e materiais orixinais. O estado de conservación é aceptable, con alteracións menores por humidade, colonización vexetal e erosión puntual dos morteiros.

DESCRIPCIÓN

Volume cilíndrico de planta circular e unha soa altura útil, parcialmente soterrado. Paramentos de cachotería vista e cuberta de tella curva. Estrutura portante pétreo e forxado de ladrillo refractario. Detalles restaurados.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular, pendente suave e uso residencial privado. O forno intégrase no xardín como elemento patrimonial. Delimitación mediante peche vexetal e conexión directa coa vivenda mediante camiño empedrado.

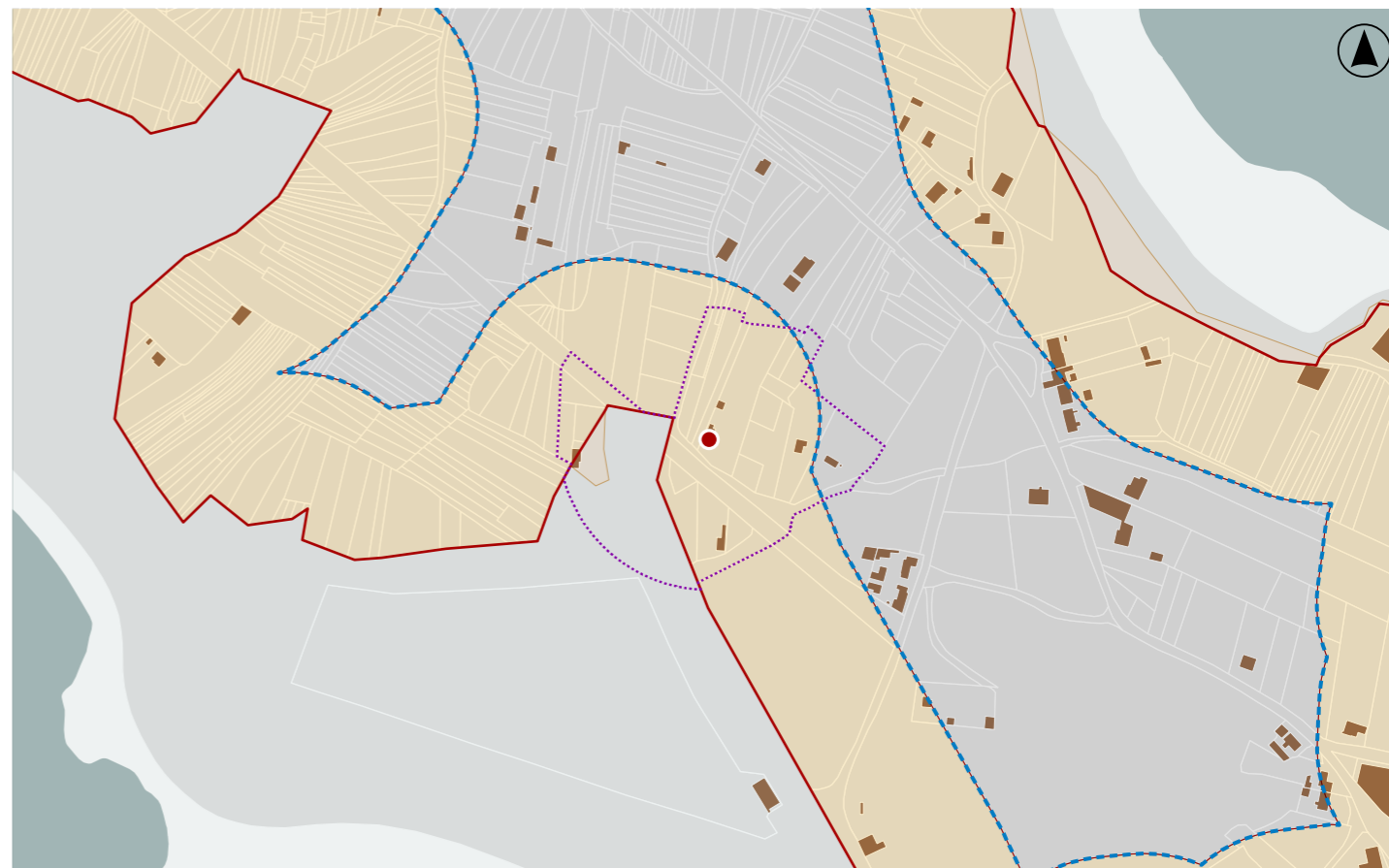
PARCELA

Entorno rural consolidado, con edificacións dispersas e accesos rodados estreitos. O conxunto destaca polo valor ambiental e pola integración paisaxística co arborado e a topografía.

ENTORNO

Patrimonio industrial artesanal ligado á produción cerámica tradicional. Valor histórico-etnográfico pola súa tipoloxía e conservación. Representa a memoria produtiva local e a continuidade da arquitectura en pedra.

VALORES

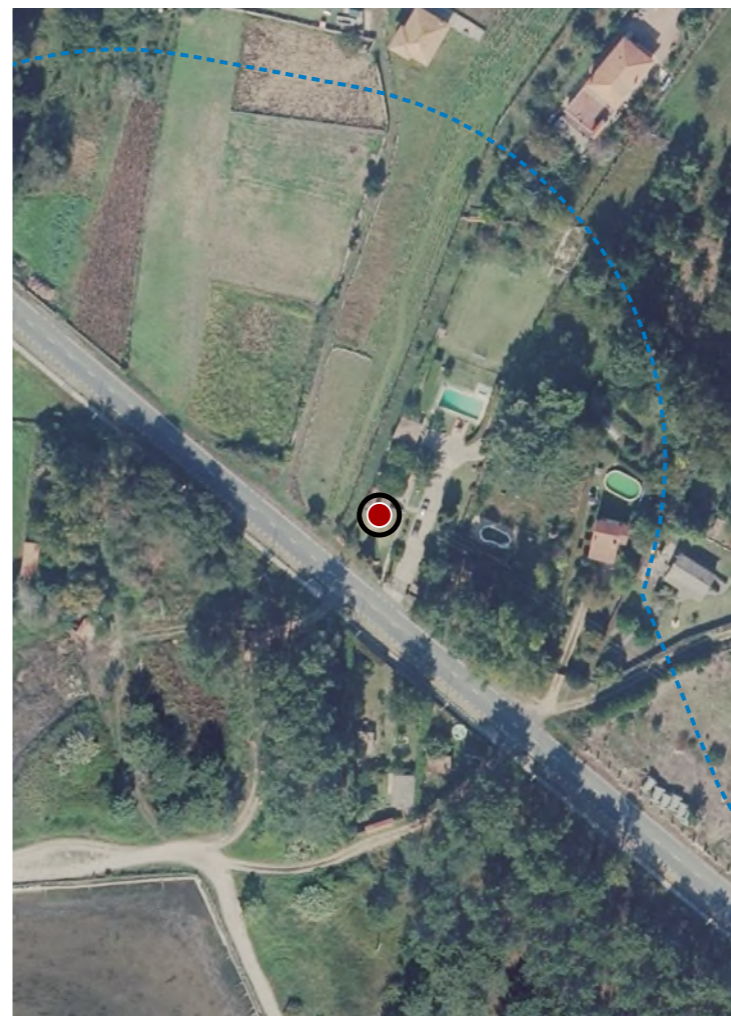
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

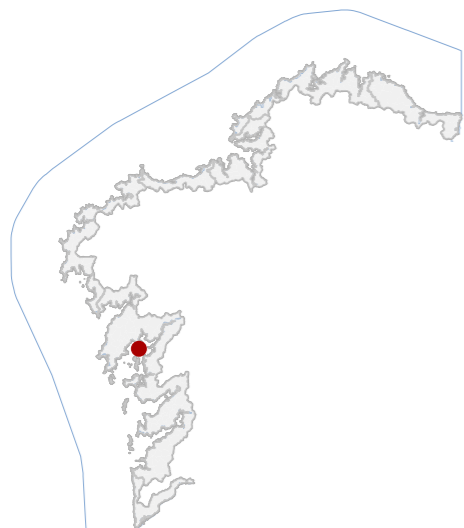
Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ARQUITECTÓNICO TIPO: RELIXIOSO SUBTIPO

ELEMENTO: CAPELA

NIVEL DE PROTECCIÓN: ESTRUCTURAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: EQ SOCIAL-CULTURAL

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Recoméndase conservar a volumetría orixinal, fábrica de granito, portada e campanil. Mantemento, limpeza de paramentos e reposición puntual de carpinterías, intervencións compatibles coa conservación e restauración respectuosa.

POSTA EN VALOR

55_015
CÓDIGO INVENTARIO

CAPELA DE CHAZO
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO

PARROQUIA: ABANQUEIRO (SAN CRISTOVO)

NÚCLEO / LUGAR: CHAZO, O

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A00601362

ZONA: SERVIDUME

COORDENADAS: X: 511637,00 Y: 4717219,00
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Pequeno templo de tipoloxía relixiosa, de planta rectangular e cuberta a dúas augas, destinada orixinalmente ao culto parroquial e actualmente a uso devocional ocasional. Executada en cachotaría de granito con esquinais e molduraxes en perpiaño, presenta fachada principal de composición simétrica con portada de arco semicircular, óculo circular e pináculos laterais. A cuberta resólvese con tella cerámica curva sobre estrutura de madeira. A fachada mostra revestimento natural sen encintado visible. O conxunto insírese na tipoloxía rural de pequena arquitectura relixiosa do século XIX. O estado de conservación é aceptable, observándose patoloxías menores por colonización biolóxica, erosión superficial da pedra e oxidación puntual en elementos metálicos.

DESCRIPCIÓN

Volume compacto dunha soa nave, planta rectangular e cuberta a dúas augas. Fachada de granito visto con cromatismo gris, carpintería de madeira pintada en verde. Campanil superior e óculo como elementos singulares.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular e pequena superficie, lixeiramente elevada respecto á vía. Relación directa coa contorna rural inmediata. Sen peche perimetral definido, acceso mediante camiño empedrado frontal.

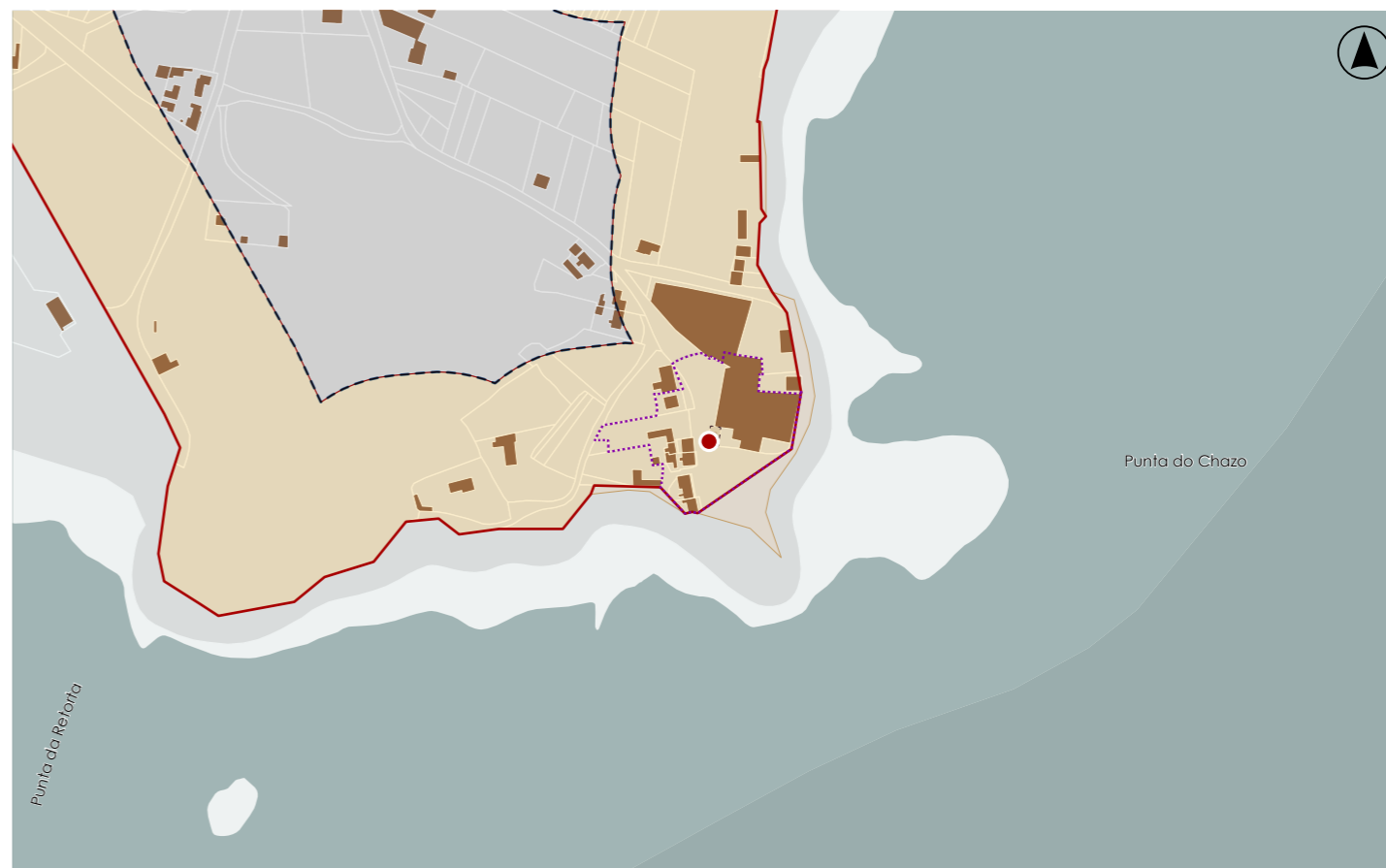
PARCELA

Entorno urbano de baixa densidade, con edificacións residenciais e naves de carácter mixto. A imaxe conxunta é heteroxénea, con certos elementos discordantes. Mantén vinculación visual coa estrutura tradicional do lugar.

ENTORNO

Valor histórico como testemuña da arquitectura relixiosa rural do século XIX. Elemento identitario do núcleo, representando a continuidade do culto e a memoria colectiva da comunidade local, con relevancia patrimonial contextual.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: SITIO ARQUEOLÓXICO

PLANEAMIENTO: PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

FICHA: RE15011001

ZONA ARQUEOLÓXICA TIPO: ZONA ARQUEOLÓXICA SUBTIPO

ELEMENTO: XACEMENTO

NIVEL DE PROTECCIÓN: GRAO III

GRADO DE CONSERVACIÓN: ALTERADO

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: ESPAZOS LIBRE E ZONA VERDE

DELIMITACIÓN DO BEN

As intervencións deberán contar coa autorización da administración competente, segundo o disposto nos artigos 39, 45 e 46 da LPCG. Estas poderán condicionarse coas cautelas arqueolóxicas que se consideren necesarias.

CONTORNO DO BEN

CONTORNO DE PROTECCIÓN

55_016
CÓDIGO INVENTARIO

PRAIA DE LADEIRA DO CHAZO
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS
CONCELLO: BOIRO
SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO
PARROQUIA: BOIRO (SANTA BAIA)
NÚCLEO / LUGAR: FONTE DE MOURO
REFERENCIA CATASTRAL: 15011A00609204
ZONA: DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE

COORDENADAS: X: 511307,00 Y: 4718221,00
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Área de dispersión de materiais en superficie asociada a un paleosolo hidromorfo parcialmente cuberto por depósitos areosos costeiros. A funcionalidade orixinal relaciónase con actividades domésticas e de ocupación prehistórica, con evidencias materiais atribuíbles ao Neolítico final-Calcolítico e perduracións ata a Idade do Bronce. Documentáronse fragmentos cerámicos decorados de tradición campaniforme, útiles líticos e restos orgánicos conservados polo alto grao de humidade do substrato. O xacemento carece de estruturas visibles en alzado e presenta alteracións derivadas da dinámica litoral e da erosión superficial do perfil de praia local.

DESCRIPCIÓN

Non se documenta edificación asociada.

EDIFICACIÓN

Parcela costeira alongada paralela á liña de praia integrada no ámbito litoral da enseada. O solo presenta uso natural areoso asociado ao sistema de praia e ao paleosolo arqueolóxico identificado no sector costeiro local.

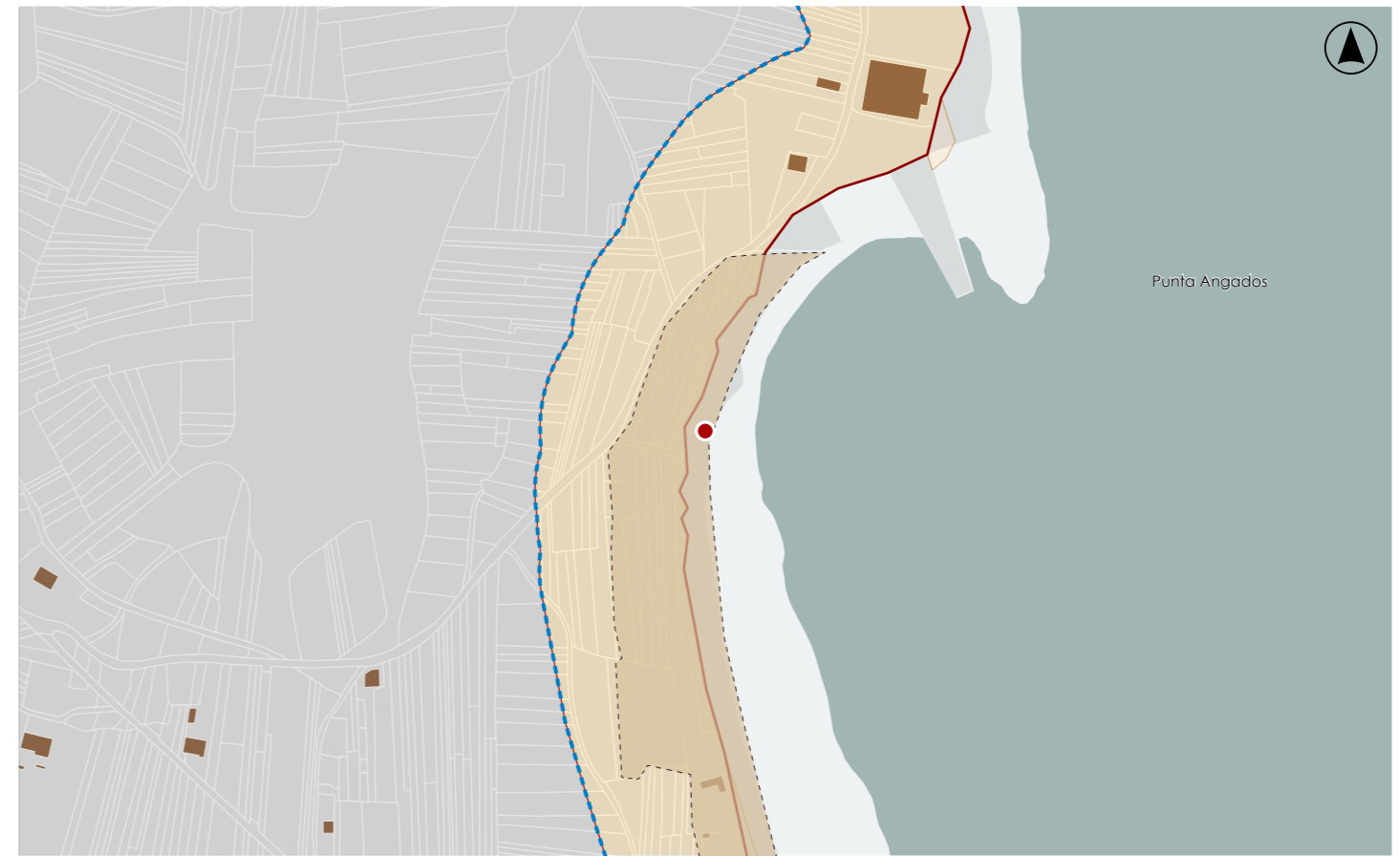
PARCELA

O entorno caracterízase por paisaxe litoral aberta vinculada á praia de Ladeira e á península do Chazo. O ámbito presenta baixa densidade edificatoria e boa integración paisaxística con camiños locais e espazos naturais costeiros.

ENTORNO

Valor histórico e científico ao documentar ocupación prehistórica no litoral da ría, con materiais do Neolítico final e Calcolítico. Constitúe referencia para o estudo do poboamento antigo do Barbanza.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

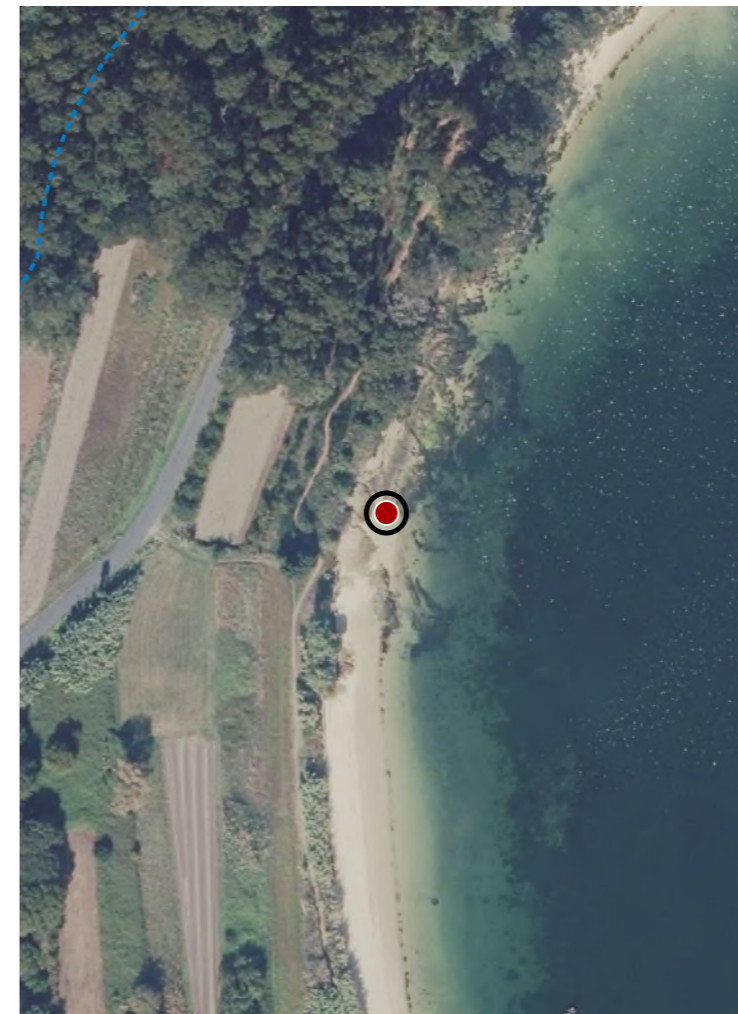
ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

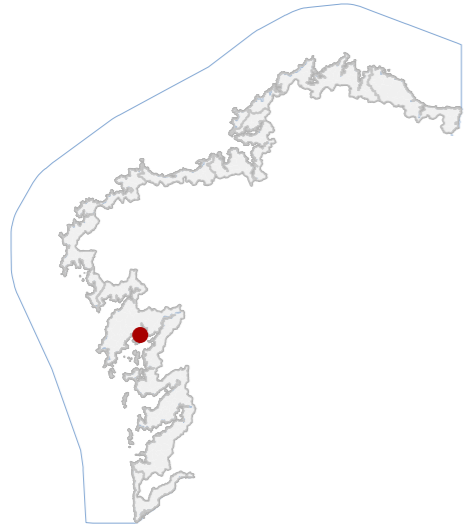
HIPSOMÉTRICO

Escala: 1:5.000

Escala: 1:2.000

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

FICHA: 18

ARQUITECTÓNICO TIPO: CIVIL SUBTIPO

ELEMENTO: CASA BRASONADA

NIVEL DE PROTECCIÓN: INTEGRAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: RESIDENCIAL

DETALLADO: RESIDENCIAL UNIFAMILIAR

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Ampliación solo en planta, Reconstrucción excepcional

AUTORIZABLES

Cómpre preservar os escudos heráldicos, a fábrica granítica orixinal, as carpinterías e a volumetría tradicional. Recoméndase mantemento, consolidación puntual e restauración dos revestimentos.

POSTA EN VALOR

55_017
CÓDIGO INVENTARIO

CASA BRASONADA
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS
CONCELLO: BOIRO
SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO
PARROQUIA: ABANQUEIRO (SAN CRISTOVO)
NÚCLEO / LUGAR: IGREXA, A
REFERENCIA CATASTRAL: 2309202NH1220N
ZONA: SERVIDUME
COORDENADAS: X: 512218,00 Y: 4720750,00
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Edificación residencial tradicional de tipoloxía rural, destinada a vivenda señorial agrícola. Executada en muros portantes de cachotería e sillería granítica revocada, con carpinterías de madeira e cuberta a dúas augas de tella curva cerámica. Presenta planta rectangular con volume principal de dúas alturas e corpo lateral en torre, distribuíndo espazos segundo un esquema funcional doméstico. A fachada principal mostra ordenación simétrica dos vans e escudos heráldicos pétreos, testemuña do rango histórico da propiedade. Cronoloxicamente adscribible aos séculos XVIII-XIX. O estado de conservación é aceptable, con revestimentos e carpinterías en bo uso e presenza de colonización vexetal no muro perimetral e alteracións puntuais nos morteiros e na tella.

DESCRIPCIÓN

Volumetría compacta en dúas plantas e torre lateral; proporcións equilibradas e cuberta a dúas augas de tella curva. Fachada revocada branca con carpinterías de madeira pintadas. Escudos labrados en pedra.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular, delimitada por muro de pedra e acceso mediante portón metálico cuberto de vexetación. Espazo libre axardinado e relación directa coa edificación principal, integrada nun ámbito rural consolidado.

PARCELA

Entorno rural de baixa densidade de edificacións tradicionais, con accesibilidade rodada. O conxunto mantén coherencia volumétrica e cromática. A contorna paisaxística presenta arborado e boa integración visual no tecido agrario.

ENTORNO

Valor histórico e identitario como exemplo de casa fidalga rural, representativa da arquitectura tradicional de sillería revocada e portadora de memoria social ligada á estrutura agraria e señorial do territorio.

VALORES

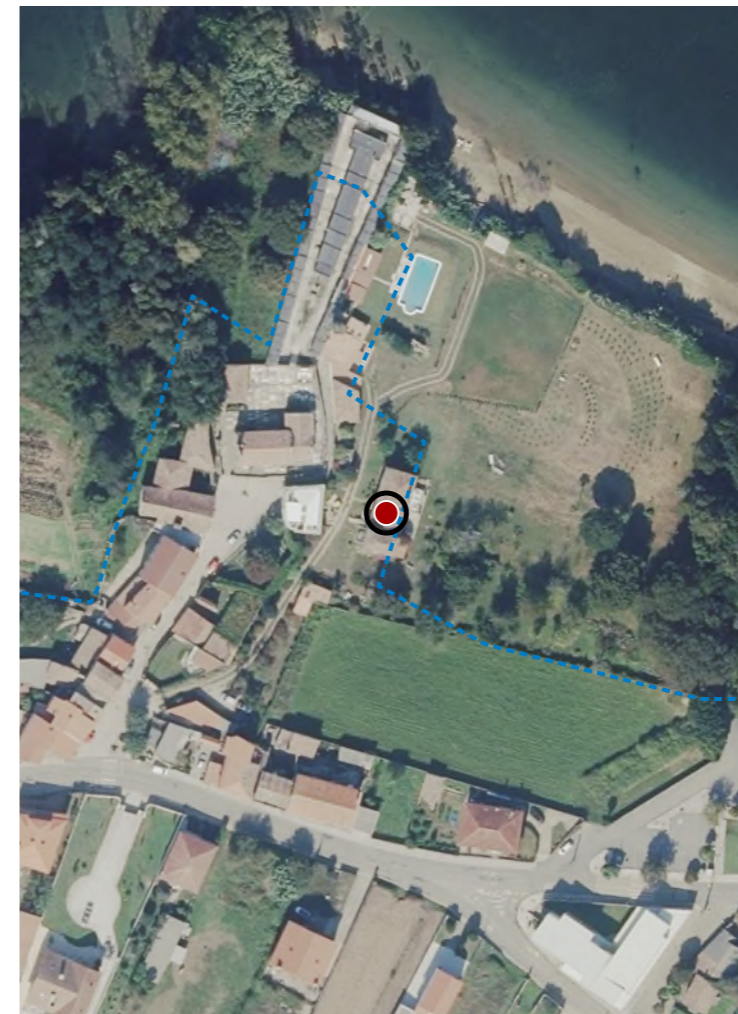
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN	BEN CATALOGADO
CATEGORÍA	SITIO ARQUEOLÓXICO
PLANEAMIENTO	PLAN BÁSICO AUTONÓMICO
FICHA	GA15011090
XACEMENTO ARQUEOLÓXICO TIPO	XACEMENTO ARQUEOLÓXICO SUBTIPO
ELEMENTO	XACEMENTO
NIVEL DE PROTECCIÓN	GRAO II.1 / GRAO II.2
GRADO DE CONSERVACIÓN	SIN DATO
USOS ORIXINAIS	
GLOBAL	FORESTAL
DETALLADO	PRODUTIVO

DELIMITACIÓN DO BEN

Con carácter xeral, tan só se permitirán actuacións encamiñadas á conservación, protección, consolidación, e investigación dos bens, con autorización previa da administración competente en materia de patrimonio cultural.

CONTORNO DO BEN

As intervencións deberán contar coa autorización da administración competente, segundo o disposto nos artigos 39, 45 e 46 da LPCG. Estas poderán condicionarse á avaliación do seu impacto arqueolóxico e paisaxístico.

CONTORNO DE PROTECCIÓN

55_018
CÓDIGO INVENTARIO

A TORTA
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ENSEADA DE RIANXO
PARROQUIA	ABANQUEIRO (SAN CRISTOVO)
NÚCLEO / LUGAR	BRIÓN
REFERENCIA CATASTRAL	15011A03001279
ZONA	SERVIDUME
COORDENADAS	X: 511477,00 Y: 4721311,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Asentamento de ocupación prolongada con evidencias materiais en superficie, posiblemente vinculado a establecemento litoral de época romana con continuidade posterior. Documentáronse materiais construtivos cerámicos, metálicos e fragmentos de tégula asociados a niveis alterados por erosión mariña. O conxunto presenta dispersión de restos e estruturas pétreas parcialmente visibles, configurando indicios de pavimentos e muros. O emprazamento localízase sobre substrato rochoso litoral, con depósitos areosos. O estado de conservación é desigual, con afección por dinámica costeira, vexetación arbórea. Detectáronse alteracións escorrentía e movemento sedimentario.

DESCRIPCIÓN

Sen edificación conservada asociada

EDIFICACIÓN

Parcela litoral situada a pé de praia, definida por fronte mariña e límites difusos cara a antigas parcelas agrícolas. O uso actual é natural e parcialmente abandonado, con acceso peonil e relación directa co xacemento.

PARCELA

Entorno costeiro aberto, con pequenas infraestruturas marítimas, áreas alteradas e antigas parcelas agrícolas. A visibilidade litoral é ampla e o xacemento relaciónase coa paisaxe da ría. Arborado e acceso peonil.

ENTORNO

Interese arqueolóxico pola presenza de materiais construtivos e cerámicos asociados a ocupación costeira antiga, posiblemente romana. Testemuño da explotación histórica do litoral da ría.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

HIPSOMÉTRICO

Escala: 1:5.000

Escala: 1:2.000

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

FICHA: 16

ARQUITECTÓNICO TIPO: CIVIL SUBTIPO

ELEMENTO: PAZO

NIVEL DE PROTECCIÓN: ESTRUCTURAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: RESIDENCIAL

DETALLADO: RESIDENCIAL UNIFAMILIAR

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Debe poñerse en valor o portalón heráldico, a fábrica granítica orixinal e a orientación mariñeira. Recoméndanse actuacións de mantemento, conservación e valorización interpretativa.

POSTA EN VALOR

55_019
CÓDIGO INVENTARIO

PAZO DE AGÜEIROS
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO

PARROQUIA: ABANQUEIRO (SAN CRISTOVO)

NÚCLEO / LUGAR: AGÜEIROS

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A03100301

ZONA: SERVIDUME

COORDENADAS: X: 511799,00 Y: 4722283,00
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Edificación residencial señorial de tipoloxía pazo mariñeiro, construída en 1585 e reedificada en 1879. Presenta estrutura portante de muros de cachotaría e perpiaño de granito, con cuberta a dúas augas en tella curva cerámica. A composición volumétrica organízase en corpo principal rectangular de dúas plantas, con distribución simétrica e fachada orientada ao mar. O acceso principal insírese nun portalón pétreo corado por escudo heráldico cos brasóns das familias Piñeyro, Bermúdez, Caamaño e Figueroa. As carpinterías son de madeira pintada, e os forxados de madeira tradicional. O estado de conservación é bo, aínda que se aprecian erosións superficiais no granito e perda puntual de revestimentos. Mantén uso residencial privado e valor histórico vinculado á fidalguía local do século XVI.

DESCRIPCIÓN

Volume principal rectangular de dúas plantas, muros de granito e cuberta a dúas augas con tella curva. Fachada revocada en ton ocre, carpinterías de madeira e molduras pétreas. Portalón heráldico destacado.

EDIFICACIÓN

Parcela rústica de xeometría irregular, cun uso agrario e ajardinado. O conxunto intégrase nun entorno arborado con vexetación autóctona. Delimitada por peche de perpiaño granítico e portalón monumental.

PARCELA

Entorno rural de baixa densidade edificatoria, con boa integración paisaxística e visuais cara ao mar. O conxunto destaca pola súa harmonía volumétrica e polo valor ambiental das masas arbóreas que o rodean.

ENTORNO

Testemuño da arquitectura señorial de transición entre o Renacemento e o Barroco, conservando elementos heráldicos e compositivos de alto valor histórico, social e identitario vinculados á evolución das casas fidalgas mariñeiras.

VALORES

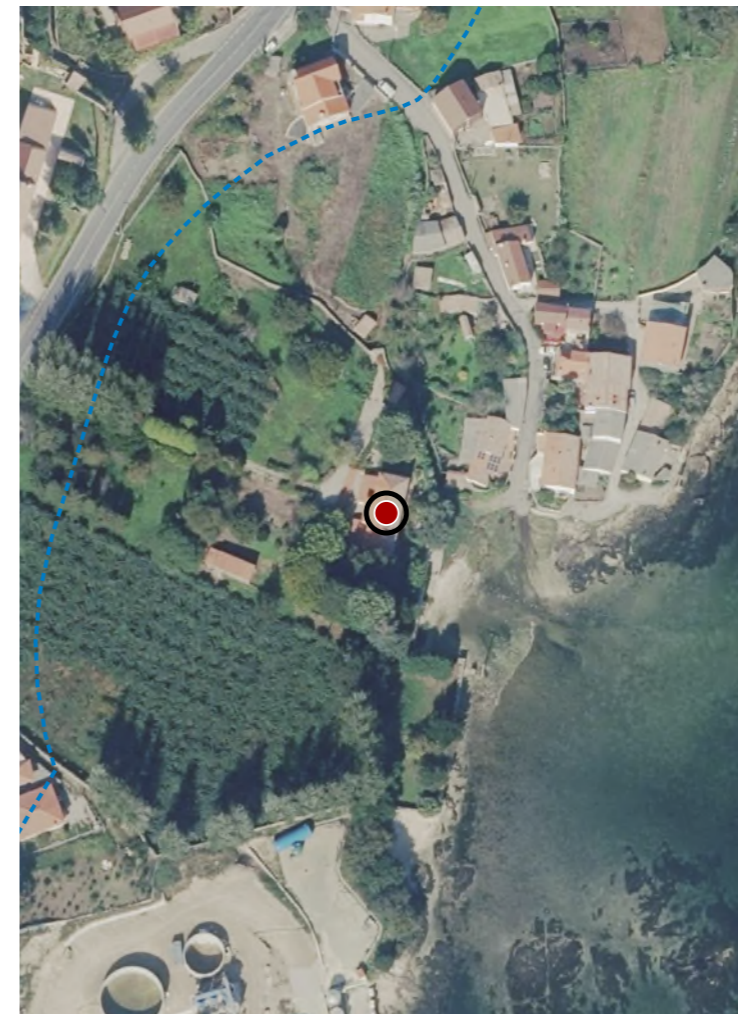
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ETNOLÓXICO TIPO: POMBAL SUBTIPO

ELEMENTO: POMBAL

NIVEL DE PROTECCIÓN: ESTRUCTURAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: AGROPECUARIO

DETALLADO: PRODUTIVO

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Destácanse a volumetría orixinal, a fábrica granítica e a cornixa pétreo. Recomendáanse actuacións de consolidación e restauración, priorizando a conservación material e a posta en valor interpretativa do conxunto.

POSTA EN VALOR

55_020
CÓDIGO INVENTARIO

POMBAL DO PAZO DE RIVADEMAR
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO

PARROQUIA: CESPÓN (SAN VICENZO)

NÚCLEO / LUGAR: QUINTEIRO

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A93600476

ZONA: SERVIDUME

X: 512082,00 Y: 4723703,00
COORDENADAS: U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Pombal de planta circular, tipoloxía tradicional de función orixinal avícola para cría e recollida de pombas, hoxe sen uso produtivo específico. Construído en cachotaría de granito local asentada con morteiro de cal, presenta cornixa perimetral pétreo e cuberta troncocónica hoxe parcialmente desaparecida. O interior, presumiblemente dotado de nichos de anidamento, conserva volumetría íntegra. Datable entre os séculos XVIII e XIX, aséntase no recinto agrícola do antigo pazo. O estado de conservación é aceptable, observándose perda puntual de material de xunta e pequenas colonizacións biolóxicas en superficie. Non se aprecian patoloxías estruturais relevantes nin deformacións volumétricas aparentes.

DESCRIPCIÓN

Volumetría cilíndrica dunha soa planta, proporcións equilibradas e reducida altura. Paramentos de cachotaría granítica vista, cromatismo gris natural. Cuberta troncocónica incompleta. Cornixa pétreo destacable.

EDIFICACIÓN

Parcela de xeometría irregular, integrada no ámbito do pazo, cun uso actual agropecuario e xardín. A delimitación execútase con peche de cachotaría e valado metálico ornamental. O pombal sitúase centrado na parcela.

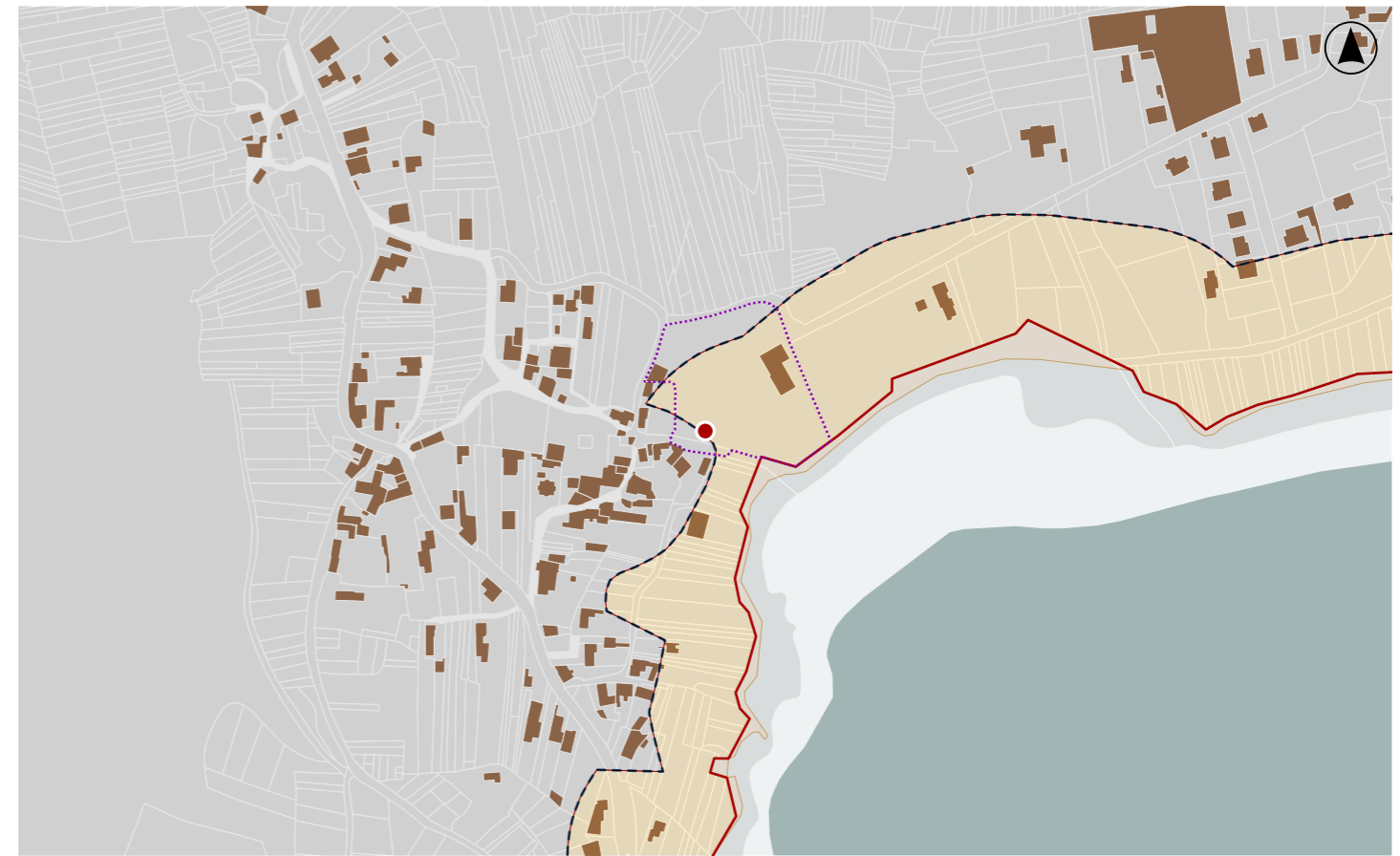
PARCELA

Entorno rural consolidado, de baixa densidade edificatoria. Mantén coherencia tipolóxica e cromática co patrimonio do pazo. Paisaxe arborada con especies autóctonas e ornamentais, integrando harmoniosamente o conxunto.

ENTORNO

Elemento representativo da arquitectura funcional tradicional, testemuña do sistema produtivo histórico vinculado ás casas fidalgas. Presenta valor cultural, identitario e paisaxístico pola súa inserción no ámbito do Pazo

VALORES

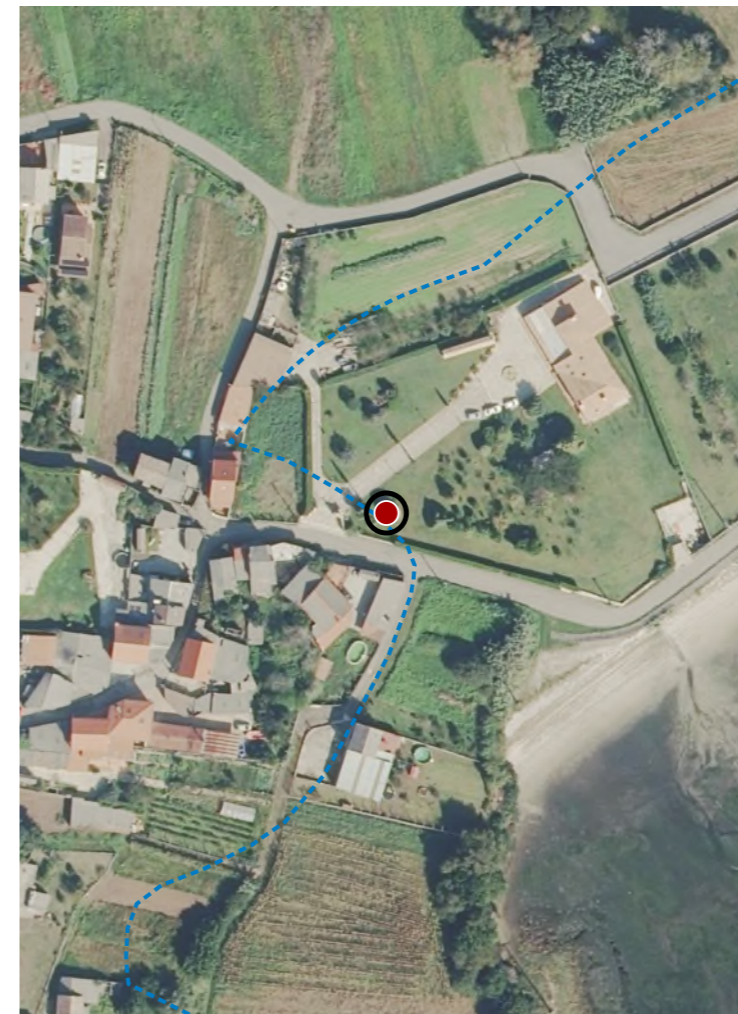
DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ETNOLÓXICO TIPO: HÓRREO SUBTIPO

ELEMENTO: HÓRREO

NIVEL DE PROTECCIÓN: ESTRUCTURAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: AGROPECUARIO

DETALLADO: ALMACENAXE

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Debe priorizarse conservación da fábrica de cantaría, da tipoloxía estrutural elevada e da configuración tradicional do hórreo. Recoméndanse mantemento preventivo, limpeza de colonización biolóxica e control da humidade ambiental.

POSTA EN VALOR

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA

UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO

PARROQUIA: CESPÓN (SAN VICENZO)

NÚCLEO / LUGAR: QUINTEIRO

REFERENCIA CATASTRAL: 15011A93600476

ZONA: SERVIDUME

COORDENADAS: X: 512102,74 Y: 4723747,65
U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Hórreo vinculado ao pazo de Rivademar, destinado orixinariamente ao almacenamento e secado de cereal e hoxe conservado como peza representativa da arquitectura agraria tradicional. A construción execútase en fábrica de cantaría granítica, con cámara elevada ventilada sobre apoios pétreos e cuberta a dúas augas, segundo tipoloxía característica da área. Presenta composición lonxitudinal e seriación de vans de ventilación, garantindo condicións de aireación e protección fronte á humidade e aos roedores. Sitúase nun ámbito de xardinaria histórica asociado ao pazo, nun contexto paisaxístico rural costeiro da ría. O estado de conservación é aceptable, observándose erosión superficial puntual e colonización biolóxica leve.

DESCRIPCIÓN

Edificación auxiliar de planta rectangular e desenvolvemento lonxitudinal elevada sobre apoios pétreos, cun volume estreito e proporción alongada. Muros de cantaría granítica vista, estrutura pétreo e cuberta dúas augas con tella.

EDIFICACIÓN

Parcela irregular vinculada pazo, con uso residencial e xardinado. O hórreo dispónse illado sobre zona axardinada, delimitada por camiños interiores e conectada funcionalmente coas edificacións principais do predio matriz actual.

PARCELA

Contorno rural costeiro, con vivenda dispersa e arquitectura tradicional. O hórreo intégrase nun xardín arborado asociado ao pazo, nunha paisaxe agraria transformada e con accesibilidade viaria e valor paisaxístico.

ENTORNO

Representativo da arquitectura agraria tradicional vinculado á cultura do cereal. Destaca pola tipoloxía construtiva, autenticidade material e pola relación histórica co pazo e coa paisaxe agraria contorna local rural.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

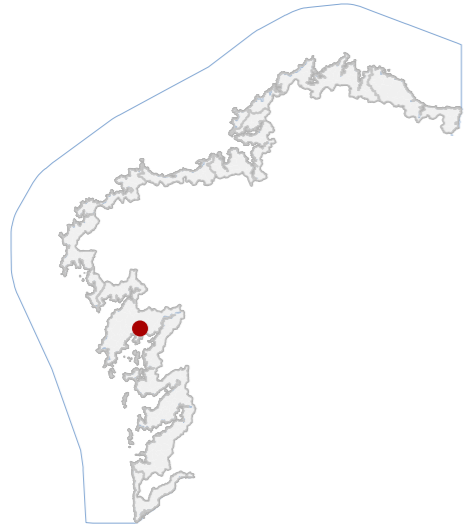
Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ARQUITECTÓNICO TIPO: CIVIL SUBTIPO

ELEMENTO: PAZO

NIVEL DE PROTECCIÓN: ESTRUCTURAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: ACEPTABLE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: RESIDENCIAL

DETALLADO: RESIDENCIAL UNIFAMILIAR

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación parcial, puntual, Ampliación planta e altura, Reconstrución excepcional

AUTORIZABLES

Recoméndase protección estrutural, mantendo volumetría e materiais orixinais. Deben valorizarse a fábrica granítica, carpinterías e cuberta. Actuacións: conservación, mantemento preventivo e restauración puntual.

POSTA EN VALOR

55_022
CÓDIGO INVENTARIO

PAZO DE RIVADEMAR
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA: RÍAS BAIXAS
CONCELLO: BOIRO
SECTOR COSTEIRO: RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE: ENSEADA DE RIANXO
PARROQUIA: CESPÓN (SAN VICENZO)
NÚCLEO / LUGAR: QUINTEIRO
REFERENCIA CATASTRAL: 15011A93600476
ZONA: SERVIDUME
COORDENADAS: X: 512131,00 Y: 4723741,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Edificación de tipoloxía tradicional, orixinariamente vinculada ao uso residencial agrícola e actualmente adaptada a vivenda unifamiliar privada. Componse dun volume principal de planta rectangular e anexos secundarios, resoltos en fábrica de cachotería de granito con esquinas e xambas en perpiaño. A cuberta é a dúas augas con tella cerámica curva. As carpinterías son de madeira pintada e a estrutura vertical de muros portantes de pedra. O conxunto presenta configuración compacta e ordenación simétrica nas fachadas. Datable en torno ao século XX con reformas recentes de carácter conservativo. O estado de conservación é bo, con patoloxías menores por lixiviación e colonización biolóxica superficial, sen afección estrutural relevante.

DESCRIPCIÓN

Volumetría compacta de dúas plantas e baixos, proporcións horizontais. Fachadas de granito visto e carpinterías verdes. Estructura de muros pétreos. Cuberta a dúas augas con tella curva. Destacan chemineas e balcón de madeira.

EDIFICACIÓN

Parcela regular e perímetro murado en perpiaño. Xardín ornamental e camiño empedrado. Integra fontes e arborado lineal. Relación directa coa edificación principal mediante acceso axial dende o portalón metálico.

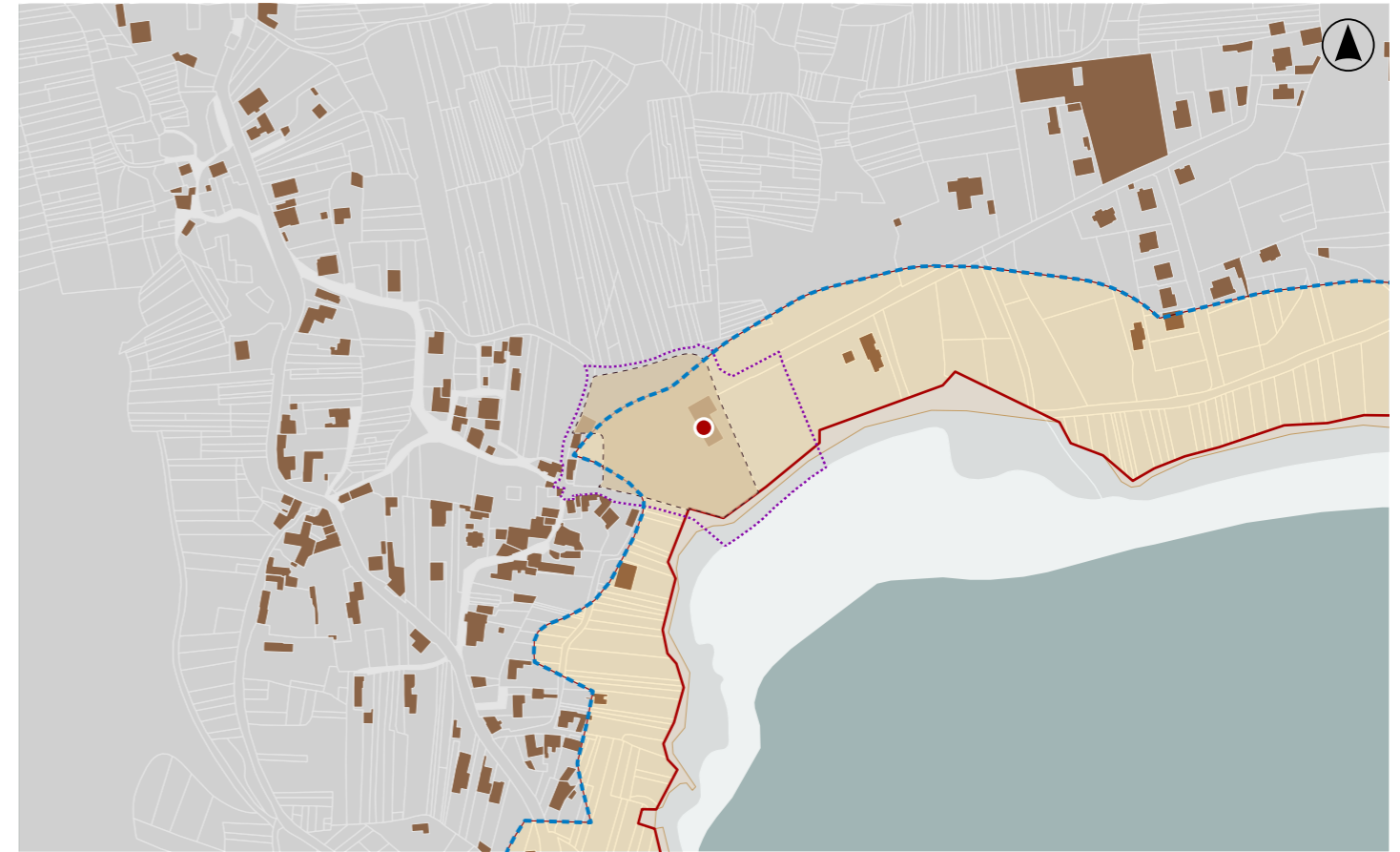
PARCELA

Entorno rural consolidado, con boa accesibilidade e escasa presión edificatoria. Mantén coherencia volumétrica coas edificacións tradicionais veciñas. Integración paisaxística notable entre arborado autóctono e vistas ao val.

ENTORNO

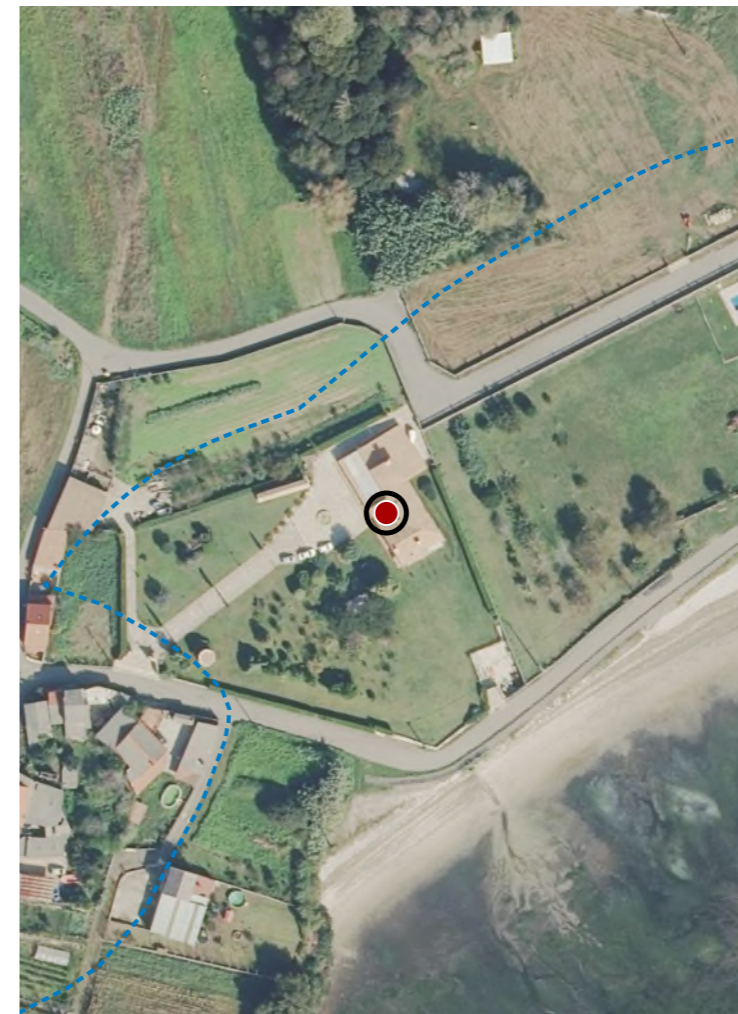
Valor ambiental e tipolóxico representativo da arquitectura rural en granito do Barbanza. Constitúe testemuña da evolución das vivendas tradicionais e da súa integración co territorio e coa memoria social local.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023 Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN	BIC DECRETO (2011-05-19)
CATEGORÍA	SITIO ARQUEOLÓXICO
PLANEAMIENTO	PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL
FICHA	GA15011002_GA15011010
XACEMENTO ARQUEOLÓXICO TIPO	XACEMENTO ARQUEOLÓXICO SUBTIPO
ELEMENTO	CASTRO
NIVEL DE PROTECCIÓN	GRAO I / GRAO II.2
GRADO DE CONSERVACIÓN	ACEPTABLE
USOS ORIXINAIS	DOTACIONAL
DETALLADO	EQ SOCIAL-CULTURAL

DELIMITACIÓN DO BEN

Con carácter xeral, tan só se permitirán actuacións encamiñadas á conservación, protección, consolidación, e investigación dos bens, con autorización previa da administración competente en materia de patrimonio cultural.

CONTORNO DO BEN

As intervencións deberán contar coa autorización da administración competente, segundo o disposto nos artigos 39, 45 e 46 da LPCG. Estas poderán condicionarse á avaliación do seu impacto arqueolóxico e paisaxístico.

CONTORNO DE PROTECCIÓN

55_023
CÓDIGO INVENTARIO

CASTROS DE NEIXÓN
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA	A CORUÑA
COMARCA COSTEIRA	RÍAS BAIXAS
CONCELLO	BOIRO
SECTOR COSTEIRO	RÍA DE AROUSA
UNIDADE DE PAISAXE	ENSEADA DE RIANXO
PARROQUIA	CESPÓN (SAN VICENZO)
NÚCLEO / LUGAR	QUINTEIRO
REFERENCIA CATASTRAL	15011A73600856
ZONA	SERVIDUME
COORDENADAS	X: 512915,00 Y: 4723465,00 U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Conxunto arqueolóxico formado polo Castro Pequeno e Castro Grande de Neixón, asentamentos fortificados costeiros, con función habitacional e defensiva. Na actualidade ten uso cultural, científico e divulgativo. Conserva estruturas de muralla, fosos, parapetos, plataformas de ocupación e restos de cabanas de planta circular e oval, executadas con cachotaría de granito, terra compactada e elementos lígneos desaparecidos. Implántase sobre unha península da ría de Arousa. Presenta erosión superficial, alteración vexetal e desgaste por escorrenría mariña. A secuencia estratigráfica abrangue desde o Bronce Final ata o século IV d.C.

DESCRIPCIÓN

O conxunto conserva restos murarios de baixa altura, asociados a recintos de planta circular e oval. Estrutura de cachotaría granítica con terra. Destacan fosos e parapetos.

EDIFICACIÓN

Parcela arqueolóxica situada nunha pequena península na marxe da ría. O ámbito presenta topografía suave e delimitación natural polo litoral, mantendo relación directa coa área defensiva e co espazo arqueolóxico inmediato.

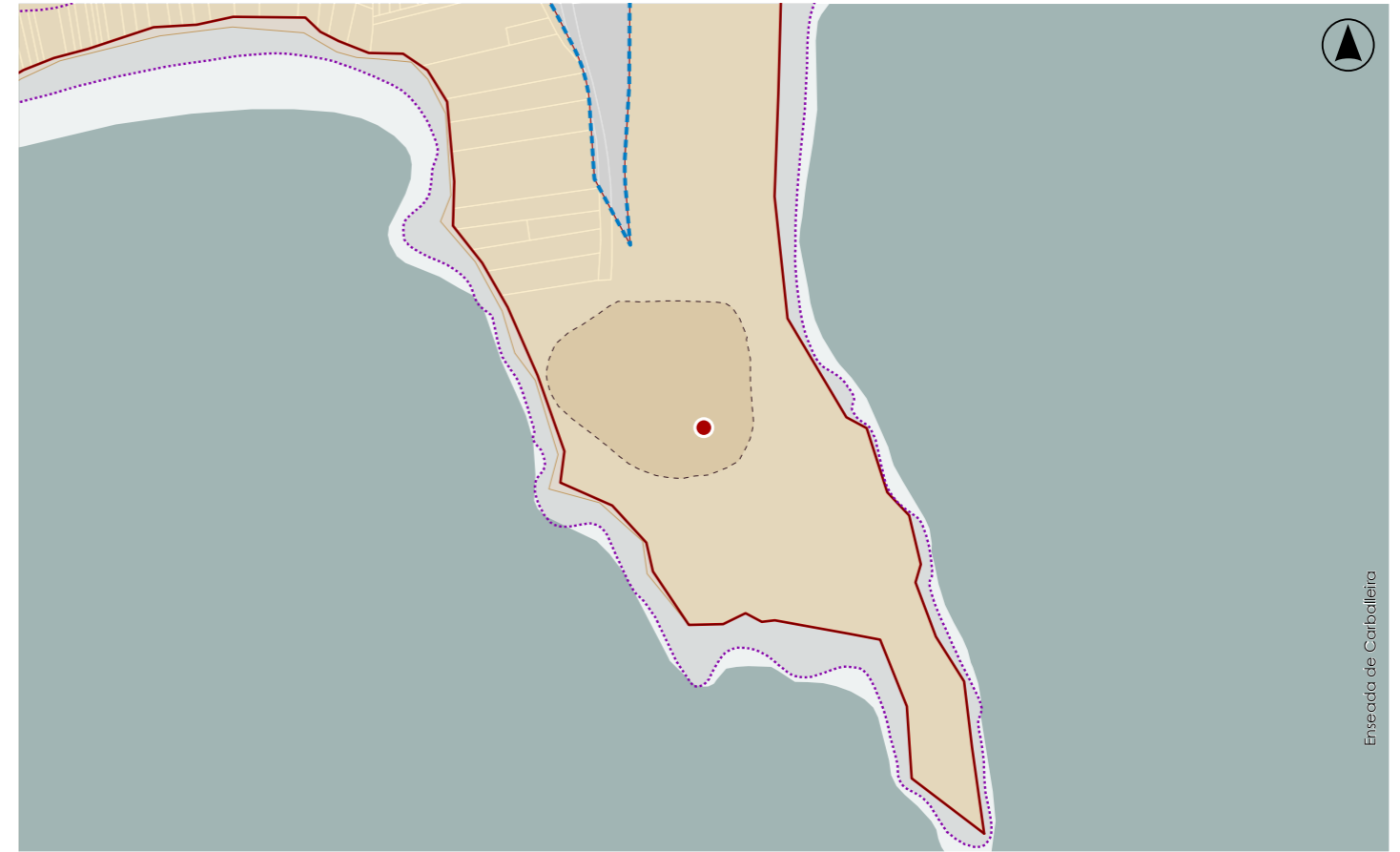
PARCELA

O entorno combina paisaxe costeira, parcelas agrarias e núcleos rurais dispersos. Presenta integración visual, arborado autóctono e accesibilidade local.

ENTORNO

Posúe elevado valor histórico e arqueolóxico pola continuidade ocupacional entre o Bronce Final e a época tardorromana. Constitúe referente para o estudo da cultura castrexa e da paisaxe litoral galega na arqueoloxía galega.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

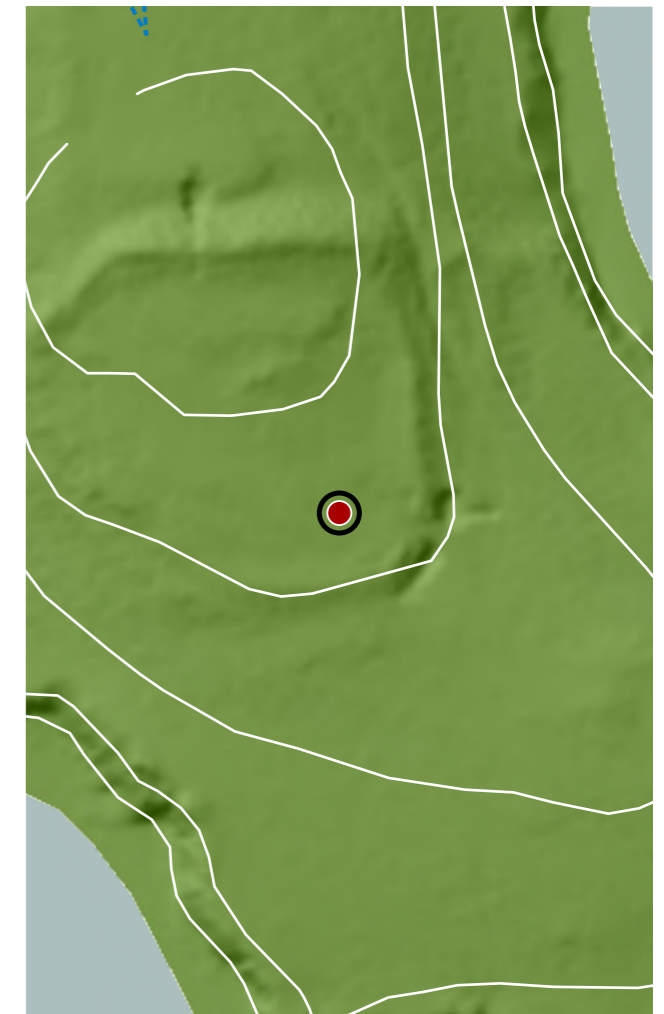
ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

HIPSOMÉTRICO

Escala: 1:5.000

Escala: 1:2.000

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

DATOS IDENTIFICATIVOS

CLASIFICACIÓN: BEN CATALOGADO

CATEGORÍA: MONUMENTO

PLANEAMIENTO: PLAN BÁSICO AUTONÓMICO

FICHA:

ARQUITECTÓNICO TIPO: CIVIL SUBTIPO

ELEMENTO: PORTO

NIVEL DE PROTECCIÓN: AMBIENTAL

GRADO DE CONSERVACIÓN: DEFICIENTE

USOS ORIXINAIS

GLOBAL: DOTACIONAL

DETALLADO: DOTACIONAL MÚLTIPLE

ACTUACIÓNS

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación

AUTORIZABLES

Poñer en valor a fábrica tradicional de cantaría e cachotaría dos muros portuarios, a configuración histórica da dársena e o uso pesqueiro. Recoméndanse actuacións de mantemento, conservación, consolidación puntual e restauración.

POSTA EN VALOR

55_024
CÓDIGO INVENTARIO

PORTO VELLO
DENOMINACIÓN

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA: A CORUÑA

COMARCA COSTEIRA

CONCELLO: BOIRO

SECTOR COSTEIRO

UNIDADE DE PAISAXE

PARROQUIA: CASTRO (SANTA MARÍA)

NÚCLEO / LUGAR: CABO DE CRUZ

REFERENCIA CATASTRAL: 9181601NH0198S

ZONA: DOMINIO PÚBLICO MARITIMO TERRESTRE

X: 509314,88 Y: 4718058,92

COORDENADAS: U.T.M. Huso 29N ETRS89

INVENTARIO

Peirao tradicional de carácter portuario, concibido como infraestrutura de abrigo, amarre e apoio ás actividades pesqueiras artesanais, función que aínda mantén para pequenas embarcacións. O conxunto configúrase mediante diques e muros de contención executados en cantaría e cachotaría granítica colocada a sogas e tizón, con recheos interiores e coroaación pétreo. A configuración espacial define unha pequena dársena semicerrada, protexida fronte á dinámica litoral e conectada co viario e co tecido residencial inmediato. A súa formación relaciónase co desenvolvemento pesqueiro local entre finais do século XIX e a primeira metade do XX. Presenta colonización biolóxica, depósitos orgánicos e deterioros superficiais derivados da exposición mariña.

DESCRIPCIÓN

Peirao tradicional de pequena escala que configura unha dársena interior para embarcacións menores. Muros de contención en cachotaría granítica con remate de cantaría. Estructura pétreo masiva, con ramplas de varadoiro.

EDIFICACIÓN

Parcela portuaria irregular ocupada pola dársena e polos muros do peirao aberta ao dominio público marítimo-terrestre. Funciona como área de amarre para embarcacións tradicionais en contacto directo co viario e tecido residencial.

PARCELA

Entorno mariñeiro con edificación residencial de pequena escala ligada á actividade pesqueira. Accesibilidade viaria e relación directa co porto. A presenza de infraestruturas recentes introduce elementos deturpadores puntuais.

ENTORNO

Infraestrutura tradicional vinculada á identidade mariñeira e á economía pesqueira local. Constitúe testemuño da organización histórica dos espazos portuarios de pequena escala na ría.

VALORES

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

Escala: 1:2.000

Escala: 1:5.000

IMAXES

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

En ausencia de delimitación ou contorno, adoptaranse os definidos na ficha de planeamento

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA A CORUÑA

CONCELLO BOIRO

PARROQUIA CASTRO (SANTA MARÍA)

NÚCLEO / LUGAR CABO DE CRUZ

REFERENCIA CATASTRAL 9481309NH0198S

X: 509282,91 Y: 4717930,55

COORDENADAS U.T.M. Huso 29N ETRS89

DATOS IDENTIFICATIVOS

ZONA SERVIDUME

CLASIFICACIÓN BEN CATALOGADO

CATEGORÍA SITIO ARQUEOLÓXICO

PLANEAMIENTO PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

FICHA GA15011027

ARQUEOLÓXICO XACEMENTO ARQUEOLÓXICO

TIPO SUBTIPO

ELEMENTO CASTRO

NIVEL DE PROTECCIÓN GRAO II.1 / GRAO II.2

GRADO DE CONSERVACIÓN ALTERADO

USOS ORIXINAIS RESIDENCIAL

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

1:2.000

Con carácter xeral, tan só se permitirán actuacións encamiñadas á conservación, protección, consolidación, e investigación dos bens, con autorización previa da administración competente en materia de patrimonio cultural.

DELIMITACIÓN DO BEN

CATÁLOGO DE BENS DE VALOR CULTURAL NO LITORAL

En ausencia de delimitación ou contorno, adoptaranse os definidos na ficha de planeamento

LOCALIZACIÓN

PROVINCIA A CORUÑA

CONCELLO BOIRO

PARROQUIA CASTRO (SANTA MARÍA)

NÚCLEO / LUGAR CARIÑO

REFERENCIA CATASTRAL 0294532NH1109N

X: 510226,00 Y: 4719379,00

COORDENADAS U.T.M. Huso 29N ETRS89

DELIMITACIÓN / CONTORNO DE PROTECCIÓN

DATOS IDENTIFICATIVOS

ZONA SERVIDUME

CLASIFICACIÓN

CATEGORÍA

PLANEAMIENTO

FICHA

ETNOLÓXICO FONTES

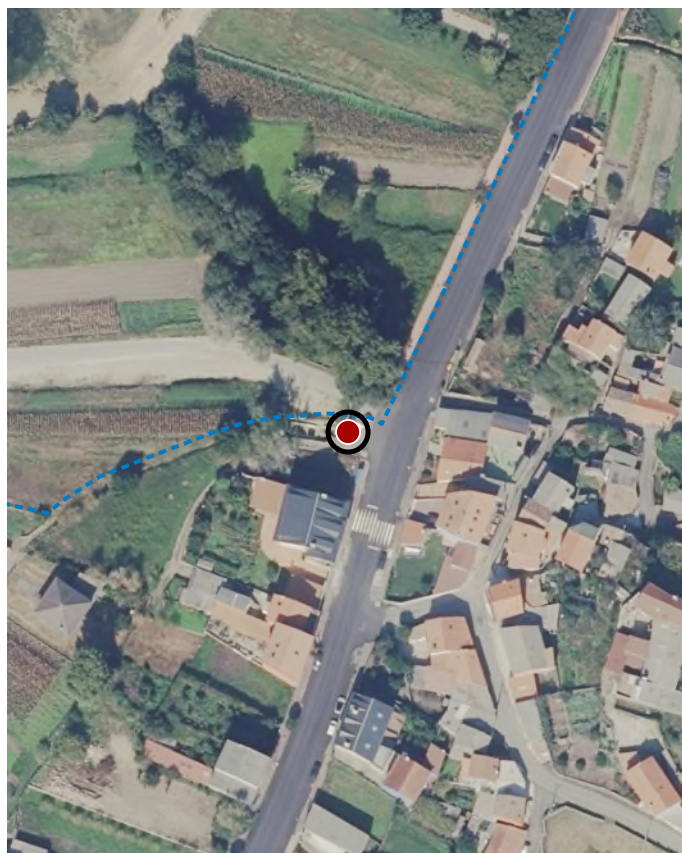
TIPO SUBTIPO

ELEMENTO FONTE

NIVEL DE PROTECCIÓN AMBIENTAL

GRADO DE CONSERVACIÓN SIN DATO

USOS ORIXINAIS DOTACIONAL

ORTOFOTOGRAFÍA PNOA 2023

1:2.000

Investigación, Valorización, Mantemento, Conservación, Consolidación, Restauración, Rehabilitación, Reestruturación, Ampliación.

ACTUACIÓNS